

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)

6^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της την 26^η Μαρτίου 2021 με την εξής σύνθεση:
Ειρήνη Αποκάρδου Πρόεδρος, Ιωάννα Θεμελή Εισηγήτρια, και Μαργαρίτα Κανάβα, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 15.2.2021 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ 358/16.2.2021 της εταιρείας με την επωνυμία ..., με τον διακριτικό τίτλο ..., που εδρεύει στη ..., οδός ... & ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ..., που εδρεύει στον ..., ... αριθ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα (εφεξής η αναθέτουσα αρχή) και

Κατά της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία ..., που εδρεύει στο Δήμο ..., ..., οδός ... αριθ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση της υπ' αριθμ. πρωτ. 223/3-2-2021 απόφασης της αναθέτουσας αρχής μετά της συμπροσβαλλόμενης με αυτήν με αρ. πρωτ. 180/28.01.2021 γνωμοδότησης της Επιτροπής του διαγωνισμού, με την οποία αποφασίζεται η ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας και η επαναπροκήρυξή της, καθώς και η παράλειψη της οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας της αναθέτουσας αρχής να αναδείξει την προσφεύγουσα προσωρινή ανάδοχο της σύμβασης καθώς και να της κατακυρώσει τη σύμβαση.

Η παρεμβαίνουσα αιτείται την απόρριψη της προσφυγής και εν τοις πράγμασι την διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης ματαίωσης του διαγωνισμού.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ιωάννα Θεμελή

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017, ποσού 1.010 ευρώ, υπολογιζόμενο με βάση το συνολικό προϋπολογισμό δαπάνης της υπό ανάθεση σύμβασης, ποσού ευρώ 200.275,77 μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., εκτύπωση από την επίσημη ιστοσελίδα της ΓΓΠΣ του ΥΠΟΙΚ με τα στοιχεία του παραβόλου και την ένδειξη *δεσμευμένο* και το από 15-2-2021 αποδεικτικό πληρωμής του στην Alpha Bank).

2. Επειδή με την υπ' αριθ. πρωτ. .../28-12-2020 Πρόσκληση η αναθέτουσα αρχή διακήρυξε *διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης σύμφωνα με την παρ. 2γ του άρθρου 32 του Ν. 4412/2016 και σε συνδυασμό με το άρθρο 96 του Ν.4368/16, για την ανάθεση της σύμβασης: «Αποκατάσταση των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων στο υφιστάμενο Κέντρο ... (...) ..., περιοχή ... της ...»*. Το Υπουργείο ... προτίθεται να προβεί στην εκτέλεση του παραπάνω έργου, η οποία είναι απολύτως απαραίτητη λόγω κατεπείγουσας ανάγκης αποκατάστασης των εκτεταμένων φθορών στις ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις του υφιστάμενου Κέντρου ... (...) ..., στην περιοχή ... της ..., και κρίνεται επιβεβλημένη τόσο για λόγους ασφαλείας των χρηστών και των εγκαταστάσεων, όσο και για την εξασφάλιση της λειτουργικότητας και της απαραίτητης δυναμικότητας των χώρων φιλοξενίας της δομής. Ο διαγωνισμός διεξάγεται εκτός ΕΣΗΔΗΣ.

3. Επειδή, ο διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης, και του χρόνου εκκίνησης της

Αριθμός Απόφασης : 699/2021

διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, και συνεπώς παραδεκτά έχει ασκηθεί η προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ.

4. Επειδή στον διαγωνισμό συμμετείχαν η προσφεύγουσα και οι οικονομικοί φορείς ..., η παρεμβαίνουσα, και η ... με τον διακριτικό τίτλο ..., με τις προσφορές υπ' αριθ. πρωτ. 1, 21, 22, 25 αντίστοιχα.

5. Επειδή η Επιτροπή Διενέργειας του διαγωνισμού Αξιολόγησης Προσφοράς και Διενέργειας Διαπραγμάτευσης συνεδρίασε την 7-1-2021 και εξέδωσε Πρακτικό σύμφωνα με το οποίο «.. η επιτροπή κάνει αποδεκτά τα υποβληθέντα δικαιολογητικά όλων των οικονομικών φορέων που συμμετείχαν στην διαδικασία...η επιτροπή...προχώρησε στην αποσφράγιση των φακέλων των οικονομικών προσφορών και διαπίστωσε τα εξής

A/A	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	Μέση Έκπτωση-Εμ
1	...	31%
2	...	13,23%
3	...	2%
4	... με	
	δ. τ. ...	5%

.... η οικονομική προσφορά των υποψήφιων οικονομικών φορέων ..., ... έχει συνταχθεί μόνο αριθμητικώς οπότε αποκλείσθηκε σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2 α του νόμου 4412/2016 στο οποίο προβλέπεται ότι οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται αριθμητικώς και ολογράφως, υποχρεωτικά επί του εντύπου που χορηγεί η αναθέτουσα αρχή. Ακολούθως η Επιτροπή... ενημέρωσε τους παρευρισκόμενους εκπροσώπους των συμμετεχόντων για το ύψος της έκπτωσης της χαμηλότερης οικονομικής προσφοράς μεταξύ των δύο οικονομικών φορέων που έγιναν αποδεκτοί...» Ακολούθως με το υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 166/27-1-2021 Υπηρεσιακό Σημείωμα προς την Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού με θέμα Αίτημα γνωμοδότησης για τη ματαίωση και την επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού του έργου... ζητήθηκε γνωμοδότηση ως εξής «...Έχοντας υπόψη:... 5. Το γεγονός ότι το έντυπο οικονομικής προσφοράς που χορήγησε η αναθέτουσα αρχή στους

προσφέροντες, δεν προέβλεπε διακριτά πεδία για την αναγραφή αριθμητικώς και ολογράφως του ύψους της οικονομικής τους προσφοράς καθώς και ότι ούτε στην πρόσκληση ούτε στο έντυπο της οικονομικής προσφοράς υπήρχαν σαφείς οδηγίες για τον τρόπο αναγραφής της οικονομικής προσφοράς. 6. Το από 7-1-2021 διαβιβαστικό έγγραφο της επιτροπής διαγωνισμού με το συνημμένο σε αυτό πρακτικό, σύμφωνα με το οποίο η επιτροπή εισηγείται την απόρριψη των αρχικών οικονομικών προσφορών δύο εκ των τεσσάρων συμμετεχόντων και τον αποκλεισμό τους από τον διαγωνισμό, με την αιτιολογία ότι η οικονομική τους προσφορά έχει συνταχθεί μόνο αριθμητικώς, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 95, παρ. 2^α του νόμου 4412/2016 προβλέπεται ότι «...Οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται, αριθμητικώς και ολογράφως, υποχρεωτικά επί του εντύπου που χορηγεί η αναθέτουσα αρχή...» 7. Την εξασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος Παρακαλούμε να γνωμοδοτήσετε, σύμφωνα με την παρ. 2^α του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, σχετικά με τη ματαίωση του διαγωνισμού και την επακόλουθη επανάληψή του, με την προσθήκη, στο έντυπο της οικονομικής προσφοράς πεδίου για την ολόγραφη αναγραφή της οικονομικής προσφοράς...» Σε απάντηση αυτού, σύμφωνα με την υπ' αριθ. πρωτ. 180/28-1-2021 Γνωμοδότηση της Επιτροπής Διενέργειας του διαγωνισμού «... «ΘΕΜΑ : Γνωμοδότηση επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού: «Αποκατάσταση των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων στο υφιστάμενο Κέντρο ... (...) ..., περιοχή ... της ...» ΣΧΕΤ.: Υπηρεσιακό Σημείωμα της Τεχνικής Υπηρεσίας με αρ. πρωτ. 166/27.01.2021 Ως απάντηση στο ανωτέρω σχετικό Υπηρεσιακό Σημείωμα, εκ μέρους της ορισθείσας επιτροπής διενέργειας του εν θέματι διαγωνισμού, αναφέρω τα εξής: Σχετικά με τον συγκεκριμένο διαγωνισμό, επισημαίνεται ότι η επιτροπή ενέργησε με διαφάνεια και αντιμετώπισε τους οικονομικούς φορείς που συμμετείχαν στον διαγωνισμό ισότιμα και χωρίς διακρίσεις. Στην παρ. 2 α του άρθρου 95 του ν. 4412/2016 με τίτλο «Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών», αναφέρεται αυτολεξεί το εξής : «Οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται, αριθμητικώς και ολογράφως, υποχρεωτικά επί του εντύπου που χορηγεί η αναθέτουσα αρχή». Οι αρχικές οικονομικές προσφορές δύο εκ

των τεσσάρων συμμετεχόντων είχαν συνταχθεί μόνο αριθμητικώς, οπότε η επιτροπή εισηγήθηκε την απόρριψη των αντίστοιχων προσφορών, εφαρμόζοντας τα οριζόμενα στο ανωτέρω άρθρο, συνεχίζοντας την αξιολόγηση με τους φορείς που το είχαν πλήρως τηρήσει. Λαμβάνοντας υπόψη ότι : - στο έντυπο της Οικονομικής Προσφοράς που χορηγήθηκε μαζί με τα συμβατικά τεύχη του διαγωνισμού δεν προβλέπονταν διακριτά πεδία ή/και υποδείξεις για αναγραφή των ποσοστών έκπτωσης/τελικών ποσών προσφοράς ολογράφως, πέραν της αναγραφής της ισχύουσας νομοθεσίας. - σε κανένα σημείο της διακήρυξης δεν αναφέρεται η υποχρέωση αναγραφής ολογράφως των τιμών/ποσοστών της Οικονομικής Προσφοράς και επίσης δεν ορίζεται ρητά περίπτωση αποκλεισμού για τέτοιο λόγο. - οι οικονομικές προσφορές που κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας απορρίφθηκαν περιείχαν σημαντικά χαμηλότερα ποσά προσφοράς από αυτές που συνέχισαν στην διαδικασία αξιολόγησης από την επιτροπή η ολοκλήρωση της συγκεκριμένης διαγωνιστικής διαδικασίας είναι κρίσιμο να γίνει νομικά ορθά και το συντομότερο δυνατό, επειδή σχετίζεται με την ανάγκη άμεσης αποκατάστασης των εσωτερικών ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων του ..., που έχουν υποστεί εκτεταμένες φθορές κυρίως λόγω βανδαλισμών, βάζοντας σε κίνδυνο την ασφάλεια διαμενόντων και εργαζομένων σε αυτό και την λειτουργικότητα του χώρου συνολικά. Επίσης, η σημαντική καθυστέρηση αποκατάστασης αυτών των προβλημάτων μπορεί να οδηγήσει ακόμα και στην πλήρη διακοπή της ηλεκτροδότησής του ... από τον αρμόδιο φορέα. - σύμφωνα με την παρ. 2 α του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, η διαδικασία για ματαίωση της αρχικής διαδικασίας λόγω παράτυπης διεξαγωγής, γίνεται από την αναθέτουσα αρχή, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, θεωρώντας η επιτροπή ότι ως παρατυπίες μπορούν συμπεριληφθούν και οι ουσιώδεις ελλείψεις στην αρχική προκήρυξη του διαγωνισμού, όπως η ανωτέρω στο έντυπο Οικονομικής Προσφοράς. - ο πιο πρόσφορος τρόπος αποφυγής χρονοβόρων ενστάσεων και προσφυγών από τους φορείς που συμμετείχαν στη διαδικασία, βελτίωσης της προκήρυξης στα ουσιώδη σημεία που αναφέρθηκαν προηγούμενα και επίτευξης της απαραίτητης ανάθεσης το συντομότερο δυνατό, κρίνεται ότι είναι

αυτός της άμεσης επαναπροκήρυξης της διαδικασίας γνωμοδοτεί θετικά στο ανωτέρω αίτημα της αναθέτουσας αρχής για την ματαίωση του διαγωνισμού του έργου «Αποκατάσταση των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων στο υφιστάμενο Κέντρο ... (...) ..., περιοχή ... της ...» και την άμεση επαναπροκήρυξη αυτού με τις προαναφερόμενες διορθώσεις στο έντυπο Οικονομικής Προσφοράς, αλλά και στους όρους της δημοπράτησης. Με τον τρόπο αυτό θα εξασφαλιστεί η τήρηση της νομιμότητας της προκήρυξης, η ομαλότητα της διαδικασίας αξιολόγησης προσφορών, η διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος και η έναρξη υλοποίησης του κρίσιμου αυτού έργου το συντομότερο δυνατό... »

6. Επειδή με την ήδη προσβαλλόμενη απόφαση έγινε αποδεκτή η με αριθ. πρωτ. 180/28-1-2021 γνωμοδότηση της επιτροπής του Διαγωνισμού (σκέψη 5) και αποφασίστηκε η ματαίωση του διαγωνισμού, και η επικαιροποίηση των τευχών της μελέτης προκειμένου να καταστεί δυνατή η επανάληψη της διαδικασίας σύναψης της εν λόγω σύμβασης το συντομότερο δυνατόν. Η προσβαλλόμενη απόφαση, κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα την 4-2-2021 με ηλεκτρονικό μήνυμα. Εν συνεχεία με το υπ' αριθ. πρωτ. 280/9-2-2021 έγγραφό της η προσφεύγουσα αιτήθηκε από την αναθέτουσα αρχή να της κοινοποιηθούν τα αναφερόμενα στην προσβαλλόμενη απόφαση έγγραφα και ιδία η με αριθ. 180/28-1-2021 γνωμοδότηση προκειμένου να καταστούν γνωστές οι αιτιολογίες της προσβαλλόμενης απόφασης. Η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε στην προσφεύγουσα την 10-2-2021 με ηλεκτρονικό μήνυμα την με αριθ. 180/28-1-2021 γνωμοδότηση.

7. Επειδή κατά της ως άνω απόφασης ασκήθηκε η υπό κρίση προσφυγή, νόμιμα και εμπρόθεσμα την 15-2-2021, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της προσφεύγουσας προς την ΑΕΠΠ -δεδομένου ότι ο διαγωνισμός δεν διεξάγεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας ΕΣΗΔΗΣ- σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361, την παρ. 1 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016, την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

8. Επειδή την 18-2-2021 η αναθέτουσα αρχή προέβη στην προβλεπόμενη στο άρθ. 365 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και άρθ. 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017 κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής, με ηλεκτρονικά μηνύματα προς τους διαγωνιζόμενους οικονομικούς φορείς. Ειδικότερα η προσφυγή κοινοποιήθηκε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο προς την παρεμβαίνουσα την 18-2-2021 και ώρα 1.31 πμ, η οποία έλαβε γνώση αυτής αυθημερόν την 18-2-2021 και ώρα 2.36 σύμφωνα με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωσή της προς την αναθέτουσα αρχή.

9. Επειδή η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε την 22-2-2021 με μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ΑΕΠΠ τον φάκελο της υπόθεσης και το με αριθ. πρωτ. 419/22-2-2021 έγγραφο με τις απόψεις της επί της προσφυγής, το οποίο γνωστοποίησε στην προσφεύγουσα, σύμφωνα με το από 18-3-2021 επιβεβαιωτικό ηλεκτρονικό μήνυμά της.

10. Επειδή υπέρ της διατήρησης της προσβαλλόμενης απόφασης ασκήθηκε την 26-2-2021, η με αριθ. ΑΕΠΠ ΠΑΡ 1069 παρέμβαση, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς την ΑΕΠΠ. Η παρεμβαίνουσα, η προσφορά της οποίας δεν έχει αποκλεισθεί του διαγωνισμού ούτε με την προσβαλλόμενη απόφαση ούτε με άλλη εκτελεστή πράξη ή απόφαση της αναθέτουσας αρχής, ισχυρίζεται ότι «... Με την παρούσα με προφανές έννομο συμφέρον παρεμβαίνουμε .. υπέρ του κύρους και της ισχύος της προσβαλλόμενης με αρ. πρωτ. 223/3-2-2021 απόφασης ..δεδομένου ότι η Εταιρεία μας, η οποία είχε συμμετάσχει στον υπόψη διαγωνισμό και ουδέποτε αποκλείστηκε, έχει όλα τα προσόντα για να συμμετάσχει σε νέο -επόμενο διαγωνισμό και να προσδοκά την ανάθεση της σύμβασης για το Έργο σε αυτή, μετά τη ματαίωση του υπό κρίση διαγωνισμού...» Ωστόσο η παρέμβαση ασκείται απαραδέκτως χωρίς έννομο συμφέρον δεδομένου ότι ως έχει κριθεί παγίως ισχυρισμοί, η αποδοχή των οποίων θα οδηγούσε σε ματαίωση του διαγωνισμού με ενδεχόμενο την επαναπροκήρυξή του, προβάλλονται άνευ εννόμου συμφέροντος από τον συμμετασχόντα στον διαγωνισμό (ΣτΕ 224/2012 (ΑΣΦ), ΣτΕ 2662/2004, ΣτΕ Ε.Α. 534/2006, 877/2010, 731/2012 (ΑΣΦ), 984, 21/2007, 1174/2010, 738/2012, 713/2013). Και τούτο διότι η επιδιωκόμενη προσυμβατική

προστασία αποβλέπει όχι σε αυτή καθ' εαυτή την ματαίωση του διαγωνισμού, αλλά, είτε στη διατήρηση της δυνατότητας του ενδιαφερομένου να συμμετάσχει στην διαγωνιστική διαδικασία, προκειμένου να επιτύχει την κατακύρωση του διαγωνισμού σε αυτόν (147/2016 Αναστ. ΣΤΕ, ΣΤΕ ΕΑ 151/2006, ΣΤΕ ΕΑ 310/2018 16 534/2006. ΣΤΕ ΕΑ-ΑσΦ 960/2008), είτε στην επιδίωξη αποκλεισμού όλων των ανθυποψηφίων και συνεπεία αυτού -σε συνδυασμό με την τη απόρριψη και της δικής του προσφοράς- στην επιδίωξη ματαίωσης της σύμβασης (ΔΕΕ αποφάσεις της 4ης.7.2013, Fastweb, C-100/12, της 5ης Απριλίου 2016, Puligienica Facility Esco SpA, C-689/13, της 21ης.12.2016, Bietergemeinschaft Technische Gebäudebetreuungund Caverion Österreich, C-355/15, και της 11ης.5.2017, C-131/16, Archus και Gama, C-771/19 της 24-3-2021 NAMA, ΣΤΕ ΕΑ 22/2018, 106/2018, 144/2018, 30/2019, 235/2019 112/2020, σκοποί όμως οι οποίοι, υφ' εκατέρα εκδοχή, δεν παρίστανται εν προκειμένω. Για τους λόγους αυτούς η παρέμβαση είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη, άνευ εννόμου συμφέροντος ασκηθείσα.

11. Επειδή η προσφεύγουσα εμπρόθεσμα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθ. 365 παρ. 1 του ν. 4412/2016 ως τροποποιημένο ισχύει, κατέθεσε την 21-3-2021 με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς την ΑΕΠΠ, *Υπόμνημα* επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής, αλλά και προς αντίκρουση της παρέμβασης. Το *Υπόμνημα* καθόσον μεν φέρεται επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής ασκήθηκε παραδεκτά σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθ. 365 παρ. 1 του ν. 4412/2016 ως τροποποιημένο ισχύει. Καθόσον δε το *Υπόμνημα* αφορά στην αντίκρουση της παρέμβασης σε κάθε περίπτωση υποβλήθηκε απαραδέκτως και δεν εξετάζεται στα πλαίσια της παρούσας διαδικασίας διότι δεν προβλέπεται στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο εξέτασης της προδικαστικής προσφυγής, η δικονομική δυνατότητα αντίκρουσης των ισχυρισμών άλλων φορέων της διαδικασίας (πχ παρεμβαίνοντες), με εξαίρεση την υποβολή υπομνήματος του προσφεύγοντος μόνον επί των απόψεων του αναθέτοντος φορέα, κατ' άρθ. 365 παρ. 1 του ν. 4412/2016, ενώ ειδικά εν προκειμένω δεν χωρεί εξέταση κατόπιν της απόρριψης ως απαραδέκτως ασκηθείσας της παρέμβασης καθ' ής στρέφεται.

12. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 παρ. 1, 360, και 366 του ν. 4412/2016 και των άρθρων 3 παρ. 1, και 15 του ΠΔ 39/2017, κατόπιν της με αριθ. 413/2021, Πράξης της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, «περί ορισμού εξέτασης προσφυγής και εισηγητή κλήση περί απόψεων επί προσωρινών μέτρων».

13. Επειδή η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι « Επειδή, η εταιρεία μας, έχοντας υποβάλει παραδεκτή προσφορά, στην, εν λόγω, διαγωνιστική διαδικασία, ευλόγως προσδοκά την ανάθεση της παρούσας σύμβασης και θεμελιώνει άμεσο, ενεστώς και προφανές έννομο συμφέρον να ασκήσει την παρούσα προδικαστική προσφυγή, κατά της με αρ. πρωτ. 223/3-2-2021 απόφασης της αναθέτουσας αρχής μετά της συμπροσβαλλόμενης με αυτήν με αρ. πρωτ. 180/28.01.2021 γνωμοδότησης της Επιτροπής του διαγωνισμού, με την οποία αποφασίζεται η ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας και η επαναπροκήρυξή της, καθώς και της παράλειψης της οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας της αναθέτουσας αρχής να αναδείξει την εταιρία μας προσωρινή ανάδοχο της σύμβασης, καθώς και να κατακυρώσει τη σύμβαση στην εταιρία μας. Τούτο, δε, ερείδεται στη βλάβη μας από την παράνομη ματαίωση του διαγωνισμού και την επαναπροκήρυξή του, δοθέντος ότι είχαμε υποβάλει την συμφερότερη από οικονομική άποψη βελτιωμένη οικονομική προσφορά και θα έπρεπε ως εκ τούτου να κατακυρωθεί η σύμβαση στην εταιρία μας και όχι να ματαιωθεί η διαγωνιστική διαδικασία. Εντούτοις, ακόμα και μην είχαμε υποβάλει τη συμφερότερη από οικονομικής άποψης προσφορά και πάλι θα θεμελιώναμε άμεσο, ενεστώς και προφανές έννομο συμφέρον για την προσβολή των ανωτέρω πράξεων, καθώς δοθέντος ότι υποβάλαμε έγκυρη προσφορά, ευλόγως προσδοκούμε την ανάθεση της σύμβασης λαμβάνοντας υπόψη ότι σε κάθε περίπτωση ακολουθεί η διαδικασία κατακύρωσης και υπογραφής της σύμβασης». Συνεπώς και ανεξαρτήτως του ότι αβασίμως η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το επόμενο στάδιο του διαγωνισμού είναι η διαδικασία κατακύρωσης και υπογραφής της σύμβασης -δεδομένου ότι και ακύρωσης της ματαίωσης του διαγωνισμού δεν έχει ληφθεί πάντως απόφαση

της αναθέτουσας αρχής περί ανάδειξης προσωρινού αναδόχου-, όμως παρά ταύτα, η προσφεύγουσα έχει προφανές έννομο συμφέρον για την άσκηση της προσφυγής, με την οποία αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης, καθώς έχει συμμετάσχει στον διαγωνισμό και μάλιστα η τεχνική και οικονομική της προσφορά έχουν αξιολογηθεί ως αποδεκτές από την Επιτροπή του Διαγωνισμού, και η προσφορά της δεν έχει αποκλεισθεί του διαγωνισμού με εκτελεστή πράξη ή απόφαση της αναθέτουσας αρχής, και επομένως εύλογα επιδιώκει την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης ματαίωσης του διαγωνισμού επί τω τέλει συνέχισης αυτού, με την προσδοκία ανάθεσης της σύμβασης στην ίδια.

14. Επειδή η προσφεύγουσα επικαλούμενη τα άρθ. 221, 106, 91, 95 του ν. 4412/2016, τους όρους 1, 8, το ΕΝΤΥΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ της Πρόσκλησης, και προσκομίζοντας μετ' επικλήσεως έγγραφα, αναφέρει ότι «... Στις 7/01/2021 η εταιρεία μας νομότυπα και εμπρόθεσμα υπέβαλε προσφορά για την επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία. Προσφορά, επίσης, κατέθεσαν και άλλες τρεις (3) εταιρίες, η Α, Β και Γ (ο λόγος που χρησιμοποιούνται γράμματα για την ονομασία των εταιριών είναι διότι δεν γνωρίζουμε την επωνυμία τους καθώς ουδέποτε μας κοινοποιήθηκε το οικείο πρακτικό της Επιτροπής του διαγωνισμού). Την ίδια ημέρα, στις 7/01/2021 και μετά τη λήξη της ώρας υποβολής των προσφορών, συγκεντρωθήκαμε σε μία αίθουσα τα τρία μέλη της Επιτροπής του διαγωνισμού και τρεις εκπρόσωποι των εταιριών που υπέβαλαν προσφορά, μεταξύ αυτών και η εταιρία μας. Η Επιτροπή του διαγωνισμού, ενώπιόν μας, αποσφράγισε τις τέσσερις (4) προσφορές και προέβη σε έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής των συμμετεχόντων, τα οποία κρίθηκαν από την Επιτροπή σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης και συνεπώς έγιναν δεκτά. Ακολούθως, τα μέλη της Επιτροπής προέβησαν στην αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών των τεσσάρων (4) συμμετεχόντων εταιριών. Στη συνέχεια τα μέλη της Επιτροπής, ζήτησαν από τους εκπροσώπους των εταιριών να εξέλθουν από την αίθουσα προκειμένου να συσκεφθούν. Μετά από περίπου 30 λεπτά της ώρας μας κάλεσαν και πάλι μέσα στην αίθουσα και μας ανακοίνωσαν ότι οι προσφορές

των Α και Β εταιριών απορρίφθηκαν, καθώς στην οικονομική τους προσφορά οι προσφερόμενες εκπτώσεις-τιμές δεν είχαν σημειωθεί και ολογράφως κατά παράβαση του άρθρου 95 παρ.2α του ν. 4412/2016. Ως εκ τούτου, συνεχίσαμε στη διαγωνιστική διαδικασία, η εταιρία Γ και η εταιρία μας, και τα μέλη της Επιτροπής μας γνωστοποίησαν ότι η χαμηλότερη οικονομική προσφορά, από τις δύο έγκυρες προσφορές που είχαν απομείνει, ανερχόταν σε ποσοστό έκπτωσης 5% και μας χορήγησαν μία (1) ώρα για να υποβάλουμε βελτιωμένη οικονομική προσφορά. Η εταιρία μας και πάλι νομότυπα και εμπρόθεσμα κατέθεσε στο πρωτόκολλο βελτιωμένη οικονομική προσφορά, όπως το ίδιο έπραξε και η εταιρία Γ. Στη συνέχεια, τα μέλη της Επιτροπής κάλεσαν στην αίθουσα την εταιρία μας και την εταιρία Γ και προέβησαν στην αποσφράγιση των βελτιωμένων οικονομικών προσφορών. Από τις βελτιωμένες οικονομικές προσφορές προέκυψε ότι η εταιρία μας προσέφερε ποσοστό έκπτωσης 7,14% και η εταιρία Γ 5%. Τα μέλη της Επιτροπής μας γνωστοποίησαν τα αποτελέσματα της αποσφράγισης των βελτιωμένων οικονομικών προσφορών, καθώς επίσης και ότι η εταιρία μας αναδεικνύεται προσωρινός ανάδοχος της σύμβασης. Μάλιστα τα μέλη της Επιτροπής μας συγχάρηκαν και μας ζήτησαν να υπογράψουμε άμεσα σύμβαση, και να οργανώσουμε τα συνεργεία μας να φύγουν αύριο κιόλας για τη ... για να ξεκινήσουν άμεσα οι εργασίες. 4. Η εταιρία μας, ήδη από την επόμενη ημέρα μετέφερε τα απαιτούμενα συνεργεία της στη ..., προκειμένου να είναι έτοιμη με την υπογραφή της σύμβασης να ξεκινήσουν αμέσως οι εργασίες, καθώς χρόνος εκτέλεσης των εργασιών ήταν 30 ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης. Εντούτοις, ενώ οι ίδιοι μας είχαν ζητήσει να κινηθούμε τάχιστα και να μεταφέρουμε τα συνεργεία μας στη ..., η υπογραφή της σύμβασης καθυστέρησε. Σε επικοινωνία μας με το Υπουργείο, μας ενημέρωναν ότι η καθυστέρηση οφείλεται στο ότι υπάρχει κάποιο πρόβλημα με το νομικό τμήμα του Υπουργείου, και έτσι μας είχαν σε αναμονή από μέρα σε μέρα, με τα συνεργεία της εταιρίας μας να βρίσκονται στη ... για να ξεκινήσουν οι εργασίες με την υπογραφή της σύμβασης. 5. Εντούτοις, μετά από έναν μήνα περίπου και συγκεκριμένα στις 04/02/2021 η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε στην

εταιρία μας, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (Σχετικό 2), την με αρ. πρωτ. 223/3-2-2021 απόφαση της ... Γραμματέως του ... (Σχετικό 3) περί ματαίωσης του διαγωνισμού και επαναπροκήρυξής του και ειδικότερα ... 6. Καθώς, από την ανωτέρω απόφαση ματαίωσης και επαναπροκήρυξης του διαγωνισμού δεν προέκυπτε από πουθενά οιαδήποτε αιτιολογία ματαίωσης, στις 9/2/2021 απευθύναμε στην αναθέτουσα αρχή το παρακάτω αυτολεξεί αίτημά μας για χορήγηση εγγράφων και ειδικότερα... Την επόμενη ημέρα, ήτοι στις 10/2/2021, μας κοινοποίησαν, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (Σχετικό 5), μόνο το με αρ. πρωτ. 180/28.01.2021 έγγραφο γνωμοδότησης της Επιτροπής του διαγωνισμού (Σχετικό 6), αρνούμενοι να μας κοινοποιήσουν τα έτερα δύο έγγραφα που αιτηθήκαμε... 8. Με την παρούσα προδικαστική προσφυγή αιτούμαστε την ακύρωση της με αρ. πρωτ. 223/3-2-2021 απόφασης της αναθέτουσας αρχής μετά της συμπροσβαλλόμενης με αυτήν με αρ. πρωτ. 180/28.01.2021 γνωμοδότησης της Επιτροπής του διαγωνισμού, με την οποία αποφασίζεται η ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας και η επαναπροκήρυξή της, καθώς και της παράλειψης της οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας της αναθέτουσας αρχής να αναδείξει την εταιρία μας προσωρινή ανάδοχο της σύμβασης καθώς και να κατακυρώσει τη σύμβαση στην εταιρία μας, για τους κάτωθι νόμιμους και βάσιμους λόγους:... Α. Παραβίαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας. Η γνωμοδότηση με αρ. πρωτ. 180/28.01.2021 που φέρεται ως γνωμοδότηση «της Επιτροπής του Διαγωνισμού» περί ματαίωσης και επαναπροκήρυξής του διαγωνισμού δεν εκδόθηκε από την Επιτροπή του Διαγωνισμού, αλλά από μόνο τον κ. ..., ο οποίος φέρει την ιδιότητα του Προέδρου της Επιτροπής του διαγωνισμού.... Σύμφωνα, δε, με τις διατάξεις του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ματαιώσει τη διαγωνιστική διαδικασία, για τους περιοριστικά αναφερόμενους, στην εν λόγω διάταξη, λόγους, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, ήτοι, της Επιτροπής Διαγωνισμού. Κατά συνέπεια, η ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας και η επαναπροκήρυξή της, χωρίς τη διατύπωση γνώμης, από την Επιτροπή Διαγωνισμού, είναι ακυρωτέα, λόγω παράβασης ουσιώδους τύπου

της διαδικασίας... 4. Η προσβαλλόμενη με αρ. πρωτ. 223/3-2-2021 απόφαση της αναθέτουσας αρχής, η οποία ματαιώνει τη διαγωνιστική διαδικασία και αποφασίζει την επαναπροκήρυξή της, εκδόθηκε κατόπιν της με αρ. πρωτ. 180/28.01.2021 γνωμοδότησης η οποία φέρεται ως γνωμοδότηση της Επιτροπής του διαγωνισμού. Εντούτοις, από το περιεχόμενό της προκύπτει σαφώς ότι πρόκειται απλά για ένα έγγραφο υπογεγραμμένο από τον κ. ... και όχι από τα υπόλοιπα δύο μέλη της Επιτροπής του διαγωνισμού. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να συνιστά γνωμοδότηση της Επιτροπής του διαγωνισμού, καθώς δεν έχει εκδοθεί από το συλλογικό όργανο της Επιτροπής του διαγωνισμού που συγκροτήθηκε με την υπ' αρ. πρωτ. 1187/29-12-2020 απόφαση της αναθέτουσας αρχής, και τούτο διότι δεν υπογράφεται και από τα τρία μέλη της, παρά μόνο από τον κ. Ως εκ τούτου, η αναθέτουσα αρχή με την προσβαλλόμενη υπ' αρ. πρωτ. 223/3-2-2021 απόφασή της προέβη στην ματαίωση και επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού, άνευ της υποχρεωτικής προηγούμενης γνωμοδότησης της Επιτροπής του διαγωνισμού και συνεπώς η απόφασή της θα πρέπει να ακυρωθεί λόγω παράβασης ουσιώδους τύπου της διαδικασίας... Β. Μη νόμιμη η αιτιολογία της ματαίωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας και της επαναπροκήρυξής της.... 5. Η προσβαλλόμενη απόφαση προβαίνει στην ματαίωση του διαγωνισμού, επικαλούμενη τον λόγο της παρ. 2α του άρθρου 106 του ν. 4412/2016 και συγκεκριμένα «λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας»... προκύπτει και ομολογείται ότι βάσει της Πρόσκλησης του διαγωνισμού η οποία παραπέμπει ρητά και σαφώς στην εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4412/2016, οι τιμές στο έντυπο της οικονομικής προσφοράς θα έπρεπε επί ποινή αποκλεισμού να συμπληρωθούν αριθμητικώς αλλά και ολογράφως... Επιπλέον, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η υπό εξέταση διαγωνιστική διαδικασία ενεργούταν με έντυπες προσφορές και ως εκ τούτου η αναγραφή των τιμών ολογράφως καθίστατο ακόμα πιο ξεκάθαρη και αναγκαία, δοθέντος ότι στην περίπτωση έντυπων οικονομικών προσφορών η παραποίησή τους είναι πολύ εύκολη, καθώς ένα προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης για παράδειγμα 30%, μπορεί πολύ εύκολα κατά την αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών να μετατραπεί σε 3%, με

την προσθήκη ενός κόμματος δίπλα στον αριθμό 3 (3,0%). Περαιτέρω, ουδεμία διάταξη της Πρόσκλησης του διαγωνισμού προέβλεπε κάτι αντίθετο ή αναφερόταν έστω στον τρόπο αναγραφής των τιμών στο έντυπο της οικονομικής προσφοράς χωρίς ειδική μνεία περί του ολογράφως, έτσι ώστε να προκύπτει ασάφεια ή αντίφαση. Αντίθετα, ρητώς η Πρόσκληση παρέπεμπε στις διατάξεις του ν. 4412/2016 και ειδικά μάλιστα το ΕΝΤΥΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ τιτλοφορούταν ως έντυπο του άρθρου 95 παρ. 2α , όπου ρητώς και σαφώς προβλέπεται ότι οι τιμές θα πρέπει να αναγράφονται και ολογράφως. Έτι περαιτέρω, δέον όπως επισημανθεί ότι η επίμαχη Πρόσκληση δεν ακολουθούσε τα αναλυτικά και εξαντλητικά πρότυπα διακηρύξεων έργου της ΕΑΑΔΗΣΥ, συνεπώς εκ της παραπομπής στο ν. 4412/2016 εφαρμοζόταν ο τελευταίος κατά γράμμα.... Η αναθέτουσα αρχή, παρουσιάζει ως παρατυπία της διαδικασίας το γεγονός ότι στο έντυπο της οικονομικής προσφοράς δεν προβλεπόταν διακριτό πεδίο περί αναγραφής των τιμών ολογράφως, και ότι δεν υπήρχαν σε αυτό σχετικές υποδείξεις, και επιπλέον ότι δεν υπήρχε ρητή αναφορά στην Πρόσκληση περί αναγραφής των τιμών ολογράφως και περί του ότι η μη αναγραφή των τιμών ολογράφως συνιστά λόγο αποκλεισμού. Εντούτοις, τούτο δεν συνιστά παρατυπία καθώς ουδεμία κανονιστική ή νομοθετική διάταξη δεν απαιτεί να υφίσταται διακριτό πεδίο στο έντυπο της οικονομικής προσφοράς που να τιτλοφορείται «ολογράφως», ούτε να υπάρχουν σχετικές υποδείξεις σε αυτό. Επίσης η απουσία ρητής αναφοράς στην πρόσκληση περί αναγραφής των τιμών ολογράφως και ειδικότερα ως λόγος αποκλεισμού, δεν συνιστά παρατυπία καθώς ρητώς και σαφώς η Πρόσκληση παραπέμπει στο ν. 4412/2016 και μάλιστα το ίδιο το έντυπο της οικονομικής προσφοράς τιτλοφορείται ως του άρθρου 95 παρ. 2α , όπου και προβλέπεται η απαίτηση περί αναγραφής των τιμών ολογράφως υποχρεωτικά. Επιπλέον, η μη σύνταξη της προσφοράς με το περιεχόμενο και τον τύπο που απαιτεί η διακήρυξη συνιστά λόγο αποκλεισμού κατά το άρθρο 91παρ. 1α του ν. 4412/2016. Συνεπώς δεν υφίσταται ουδεμία παρατυπία, πόσο μάλλον ασάφεια ή αντίφαση, περί του τρόπου αναγραφής των τιμών στο έντυπο της οικονομικής προσφοράς, καθώς

η Πρόσκληση παρέπεμπε ρητώς στο ν. 4412/2016 και το έντυπο της οικονομικής προσφοράς στο άρθρο 95 παρ. 2α. Επιπλέον, είναι προφανές ότι όταν μία διακήρυξη δεν ρυθμίζει ειδικώς κάτι και παραπέμπει σε νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις, τότε εφαρμόζονται οι τελευταίες, χωρίς να δημιουργείται εκ της παραπομπής ουδεμία έλλειψη, παρατυπία, ασάφεια ή αντίφαση. Πρόβλημα θα ανέκυπτε μόνο στην περίπτωση που η πρόσκληση όριζε ρητώς τον τρόπο αναγραφής των τιμών στο έντυπο της οικονομικής προσφοράς και εκ τούτου προέκυπτε ασάφεια ή αντίφαση με τις προβλέψεις του άρθρου 95 παρ. 2α . Τούτο, όμως δεν συμβαίνει στην περίπτωση μας. Εν προκειμένω, ουδέν σχετικό αναφέρει η Πρόσκληση, οπότε σαφώς και ρητώς εφαρμόζεται ο ν. 4412/2016 και το άρθρο 95 παρ. 2α αυτού στα οποία η Πρόσκληση και το Έντυπο ρητώς παραπέμπουν. Έτι περαιτέρω, οι ελλείψεις που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή, δεν μπορούν να ερμηνευθούν ως ουσιώδεις, καθώς δεν συνιστούν ελλείψεις όπως προαναφέρθηκε. Μάλιστα, το γεγονός ότι οι δύο από τις συνολικά τέσσερις προσφορές απορρίφθηκαν για το λόγο ότι δεν ανέγραφαν τις προσφερόμενες τιμές ολογράφως, δεν μπορεί να αποτελέσει απόδειξη ουδεμίας έλλειψης ή παρατυπίας των τευχών του διαγωνισμού, αντίθετα αποτελεί ξεκάθαρη παρατυπία των προσφορών των διαγωνιζομένων, η οποία θα έπρεπε να οδηγήσει στην απόρριψη των προσφορών τους. Βέβαια, το εν λόγω επιχείρημα της αναθέτουσας αρχής δεν μπορεί καν να ληφθεί υπόψη καθώς ουδέποτε με εκτελεστή απόφαση της αναθέτουσας αρχής απορρίφθηκαν προσφορές διαγωνιζομένων, αλλά αντίθετα η αναθέτουσα αρχή προχώρησε το πρώτον σε ματαίωση του διαγωνισμού. Δηλαδή προκειμένου να αποτελεί η απόρριψη έτερων προσφορών επιχείρημα περί ελλείψεων των τευχών, θα έπρεπε τουλάχιστον αυτές να έχουν πρώτα όντως απορριφθεί, εντούτοις ουδέποτε εκδόθηκε τέτοια απόφαση από την αναθέτουσα αρχή. Επίσης, ακόμα κι αν ήθελε κριθεί ότι αυτά που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή συνιστούν ελλείψεις, τότε αυτές σε κάθε περίπτωση δεν μπορούν να οδηγήσουν στη ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας, καθώς η ματαίωση συνιστά επαχθέστατο μέτρο, και εν προκειμένω θα μπορούσε η αναθέτουσα αρχή να επιλύσει το πρόβλημα

κρίνοντας ότι θα γίνουν δεκτές και οι προσφορές που δεν φέρουν τις τιμές ολογράφως. Εξάλλου η ασάφεια της διακήρυξης δεν δικαιολογεί, άνευ ετέρου, τη ματαίωση του διαγωνισμού (ΣτΕ Ασφ 703/2009, 1803/2008). Περαιτέρω, η ματαίωση για το λόγο αυτό, σε κάθε περίπτωση παραβιάζει την αρχή της χρηστής διοίκησης και της αναλογικότητας, δοθέντος ότι υπάρχει λιγότερο επαχθές μέτρο, ήτοι η επανάληψη της διαγωνιστικής διαδικασίας από το σημείο που εμφοχώρησε το δήθεν σφάλμα. Εντούτοις, τούτο δεν το πράττει η αναθέτουσα αρχή ακριβώς επειδή από την Πρόσκληση και το ν. 4412/2016 στον οποίο η τελευταία παραπέμπει προκύπτει σαφώς και ρητώς η απαίτηση της αναγραφής των τιμών ολογράφως. Μάλιστα τούτο αναφέρεται ρητώς και στο προοίμιο του με αρ. πρωτ. 180/28-1-2021 εγγράφου της φερόμενης ως Επιτροπής του διαγωνισμού. Με απλά λόγια, εκ του περιεχομένου της συγκεκριμένης πρόσκλησης [ΕΚΔΟΧΗ 1η] είτε θα προκύπτει ότι οι τιμές θα πρέπει να αναγράφονται ολογράφως (όπως ισχυριζόμαστε) [ΕΚΔΟΧΗ 2η] είτε όχι (όπως ούτε η ίδια η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται!!!). [ΕΚΔΟΧΗ 3η] Σε περίπτωση, δε, ασάφειας (ναι και όχι) σχετικά, εκ της πάγιας νομολογίας, αυτή δεν μπορεί να λειτουργήσει σε βάρος των διαγωνιζομένων και άρα εφαρμοζόμενη εν προκειμένω δεν θα μπορούσε ενδεχομένως να οδηγήσει σε απόρριψη προσφορών λόγω μη αναγραφής των τιμών ολογράφως. Δοθέντος, δε, ότι ουδείς προσέβαλε τη διακήρυξη του διαγωνισμού, μόνο αυτές οι τρεις εκδοχές είναι δυνατές κατά το παρόν στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας και σε καμία περίπτωση δεν μπορούν αυτές να θεμελιώσουν παρατυπία της διαγωνιστικής διαδικασίας και μάλιστα τέτοια που θα οδηγήσει στην ματαίωση του διαγωνισμού. Παρατυπία θα υπήρχε μόνο για παράδειγμα, εάν η διακήρυξη του διαγωνισμού προέβλεπε ρητά ότι οι τιμές ΔΕΝ θα πρέπει να αναγράφονται ολογράφως και τούτο διότι αυτό θα αντίκειτο στην απαίτηση του άρθρου 95 παρ. 2α του ν. 4412/2016. Από την προσβαλλόμενη, δε, απόφαση προκύπτει στην πραγματικότητα ότι η αναθέτουσα αρχή προβαίνει στην ματαίωση του διαγωνισμού επειδή δεν θέλει να αποκαλύψει την άποψή της για το εάν βάσει της συγκεκριμένης πρόσκλησης θα πρέπει οι τιμές στο έντυπο της οικονομικής προσφοράς να αναγράφονται ολογράφως ή όχι!!!! Εντούτοις,

τούτο δεσμεύεται να το πράξει και υποχρεούται σε συμμόρφωση με τους όρους που η ίδια υποβλήθηκε, οι οποίοι έχουν μία δυνατή νόμιμη ερμηνεία, ήτοι μία από τις τρεις ανωτέρω εκδοχές, οι οποίες στο σύνολό τους επιτρέπουν τη συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας. 6. Ειδικότερα, ως προς την αιτιολογία ότι «οι οικονομικές προσφορές που κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας απορρίφθηκαν περιείχαν σημαντικά χαμηλότερα ποσά προσφοράς από αυτές που συνέχισαν στην διαδικασία αξιολόγησης από την επιτροπή» δέον όπως επισημανθεί ότι είναι εντελώς παράνομη καταρχάς διότι ουδεμία προσφορά απορρίφθηκε, καθώς δεν υφίσταται σχετική εκτελεστή απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Επιπλέον, τούτο δεν συνιστά λόγο ματαίωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας, όπως αυτοί ρητώς και ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΑ απαριθμούνται στο άρθρο 106 του ν. 4412/2016. Ακόμα κι αν ήθελε, δε, κριθεί καθ' ερμηνεία της επίμαχης αιτιολογίας ότι συνιστά τον λόγο του ότι η επιλεγείσα προσφορά κρίνεται ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη, αυτή και πάλι δεν μπορεί να γίνει δεκτή, αφενός, διότι για τούτο απαιτείται η προηγούμενη γνώμη του τεχνικού συμβουλίου σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 106 του ν. 4412/2016 και εν προκειμένω δεν έχει ζητηθεί τέτοια γνώμη, αφετέρου το συμφέρον ή μη μίας οικονομικής προσφοράς απαραδέκτως κρίνεται, αξιολογείται και αιτιολογείται σε σύγκριση με απαράδεκτες προσφορές, ήτοι προσφορές που έχουν απορριφθεί ως μη νόμιμες. Εξάλλου στην επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία υφίστατο, σε σύνολο τεσσάρων, δύο έγκυρες οικονομικές προσφορές, και, όπως αναλύεται στο ιστορικό της παρούσας, η προσφορά της εταιρίας μας ήταν χαμηλότερη από αυτήν της έτερης εταιρίας με παραδεκτή προσφορά. Μάλιστα, ουδέν διαλαμβάνει η προσβαλλόμενη απόφαση περί δήθεν ασύμφορου της δικής μας προσφοράς και περιορίζεται στο ότι οι απορριφθείσες προσφορές περιείχαν σημαντικά χαμηλότερα ποσά προσφοράς σε σχέση με αυτές που συνέχισαν στον διαγωνισμό, χωρίς όμως να αποκαλύπτει τη διαφορά αυτή ορισμένα και συγκεκριμένα και χωρίς σε κάθε περίπτωση να κρίνεται αυτοτελώς και αιτιολογημένα ότι η προσφορά της εταιρίας μας ήταν ασύμφορη. 7. Περαιτέρω, ως μη νόμιμη θα πρέπει να απορριφθεί και η

αιτιολογία της προσβαλλόμενης που έγκειται στο ότι: «η ολοκλήρωση της συγκεκριμένης διαγωνιστικής διαδικασίας είναι κρίσιμο να γίνει νομικά ορθά και το συντομότερο δυνατό, επειδή σχετίζεται με την ανάγκη άμεσης αποκατάστασης των εσωτερικών ηλεκτρολογιών εγκαταστάσεων του ..., που έχουν υποστεί εκτεταμένες φθορές κυρίως λόγω βανδαλισμών, βάζοντας σε κίνδυνο την ασφάλεια διαμενόντων και εργαζομένων σε αυτό και την λειτουργικότητα του χώρου συνολικά. Επίσης, η σημαντική καθυστέρηση αποκατάστασης αυτών των προβλημάτων μπορεί να οδηγήσει ακόμα και στην πλήρη διακοπή της ηλεκτροδότησής του ... από τον αρμόδιο φορέα [...] ο πιο πρόσφορος τρόπος αποφυγής χρονοβόρων ενστάσεων και προσφυγών από τους φορείς που συμμετείχαν στη διαδικασία, βελτίωσης της προκήρυξης στα ουσιώδη σημεία που αναφέρθηκαν προηγούμενα και επίτευξης της απαραίτητης ανάθεσης το συντομότερο δυνατό, κρίνεται ότι είναι αυτός της άμεσης επαναπροκήρυξης της διαδικασίας.», και τούτο διότι δεν συνιστά λόγο ματαίωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας, όπως αυτοί ρητώς και ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΑ απαριθμούνται στο άρθρο 106 του ν. 4412/2016. Περαιτέρω, ακόμα κι αν ήθελε κριθεί ότι η επίμαχη αιτιολογία συνιστά το λόγο ματαίωσης περί ύπαρξης επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, τότε, εάν όντως αυτός υφίσταται, θα έπρεπε η αναθέτουσα αρχή να κατακυρώσει τη σύμβαση στην εταιρία μας και όχι να ματαιώσει το διαγωνισμό. Δηλαδή το ακριβώς αντίθετο από αυτό που πράττει. Καταρχάς η επίμαχη αιτιολογία είναι αντιφατική για τον απλό λόγο ότι η ματαίωση μίας διαγωνιστικής διαδικασίας, και όχι η μη ματαίωσής της, αποτελεί παράγοντα καθυστέρησης αυτής. Το επιχείρημα, δε, περί ενδεχομένου άσκησης προδικαστικών προσφυγών είναι παντελώς παράνομο καθώς η άσκηση προδικαστικής προσφυγής συνιστά άσκηση νόμιμου δικαιώματος και σε κάθε περίπτωση και η ματαίωση μίας διαγωνιστικής διαδικασίας μπορεί να οδηγήσει στην άσκηση προδικαστικών προσφυγών, όπως εν προκειμένω. Επιπλέον, εάν όντως η εκτέλεση του έργου ήταν τόσο κατεπείγουσα, για ποιο λόγο η αναθέτουσα αρχή, δεν προέβην στην κατακύρωση του έργου στην εταιρία μας, αλλά ανέμενε έναν ολόκληρο μήνα, και μάλιστα όχι για να τον κατακυρώσει, αλλά για να τον ματαιώσει και

συνεπώς να τον καθυστερήσει ακόμα περισσότερο;..... Το γεγονός, δε, της ανάγκης για άμεση αποκατάσταση των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων του ..., θα έπρεπε, βάσει της κοινής απλά λογικής, να οδηγήσει στην άμεση κατακύρωση της σύμβασης στην εταιρία μας και όχι στη ματαίωση του διαγωνισμού. Ερωτάται, πώς γίνεται να υπάρχει ανάγκη για άμεση εκτέλεση ενός έργου και η διαγωνιστική διαδικασία να πρέπει να ματαιωθεί και όχι να συνεχίσει για να προσχωρήσει γρήγορα ο διαγωνισμός;..... Εν προκειμένω, δηλαδή, το δημόσιο συμφέρον που αναλύει και αιτιολογεί η αναθέτουσα αρχή στην προσβαλλόμενη απόφασή της επιτάσσει τη συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας και όχι την ματαίωση του διαγωνισμού.... Συνεπώς, για το σύνολο των ανωτέρω λόγων, η με αρ. πρωτ. 223/3-2-2021 απόφαση της αναθέτουσας αρχής μετά της συμπροσβαλλόμενης με αυτήν με αρ. πρωτ. 180/28.01.2021 γνωμοδότηση της φερόμενης ως Επιτροπής του διαγωνισμού, θα πρέπει να ακυρωθεί. Γ. Η αναθέτουσα αρχή θα έπρεπε κατά δέσμια αρμοδιότητα να αναδείξει την εταιρία μας προσωρινή ανάδοχο της σύμβασης και να μας κατακυρώσει το έργο και ως εκ τούτου θα πρέπει να ακυρωθεί η παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειάς της.... Εν προκειμένω, στις 7/01/2021 η εταιρία μας νομότυπα και εμπρόθεσμα υπέβαλε προσφορά για την επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία. Προσφορά, επίσης, κατέθεσαν και άλλες τρεις (3) εταιρίες, η Α, Β και Γ (ο λόγος που χρησιμοποιούνται γράμματα για την ονομασία των εταιριών είναι διότι δεν γνωρίζουμε την επωνυμία τους καθώς ουδέποτε μας κοινοποιήθηκε το οικείο πρακτικό της Επιτροπής του διαγωνισμού). Στις 7/01/2021 και μετά τη λήξη της ώρας υποβολής των προσφορών, συγκεντρωθήκαμε σε μία αίθουσα τα τρία μέλη της Επιτροπής του διαγωνισμού και τρεις εκπρόσωποι των εταιριών που υπέβαλαν προσφορά, μεταξύ αυτών και η εταιρία μας. Η Επιτροπή του διαγωνισμού, ενώπιόν μας, αποσφράγισε τις τέσσερις (4) προσφορές και προέβην σε έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής των συμμετεχόντων, τα οποία κρίθηκαν από την Επιτροπή σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης και συνεπώς έγιναν δεκτά. Ακολούθως, τα μέλη της Επιτροπής προέβησαν στην αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών των τεσσάρων (4)

συμμετεχόντων εταιριών. Στη συνέχεια τα μέλη της Επιτροπής, ζήτησαν από τους εκπροσώπους των εταιριών να εξέλθουν από την αίθουσα προκειμένου να συσχεφθούν. Μετά από περίπου 30 λεπτά της ώρας μας κάλεσαν και πάλι μέσα στην αίθουσα και μας ανακοίνωσαν ότι οι προσφορές των Α και Β εταιριών απορρίφθηκαν, καθώς στην οικονομική τους προσφορά οι προσφερόμενες εκπτώσεις-τιμές δεν είχαν σημειωθεί και ολογράφως κατά παράβαση του άρθρου 95 παρ.2α του ν. 4412/2016. Ως εκ τούτου, συνεχίσαμε στη διαγωνιστική διαδικασία, η εταιρία Γ και η εταιρία μας, και τα μέλη της Επιτροπής μας γνωστοποίησαν ότι η χαμηλότερη οικονομική προσφορά, από τις δύο έγκυρες προσφορές που είχαν απομείνει, ανερχόταν σε ποσοστό έκπτωσης 5% και μας χορήγησαν μία (1) ώρα για να υποβάλουμε βελτιωμένη οικονομική προσφορά. Η εταιρία μας και πάλι νομότυπα και εμπρόθεσμα κατέθεσε στο πρωτόκολλο βελτιωμένη οικονομική προσφορά, όπως το ίδιο έπραξε και η εταιρία Γ. Στη συνέχεια, τα μέλη της Επιτροπής κάλεσαν στην αίθουσα την εταιρία μας και την εταιρία Γ και προέβησαν στην αποσφράγιση των βελτιωμένων οικονομικών προσφορών. Από τις βελτιωμένες οικονομικές προσφορές προέκυψε ότι η εταιρία μας προσέφερε ποσοστό έκπτωσης 7,14% και η εταιρία Γ 5%. Τα μέλη της Επιτροπής μας γνωστοποίησαν τα αποτελέσματα της αποσφράγισης των βελτιωμένων οικονομικών προσφορών, καθώς επίσης και ότι η εταιρία μας αναδεικνύεται προσωρινός ανάδοχος της σύμβασης. Ως εκ τούτου, κατόπιν των ανωτέρω, και σύμφωνα με τον όρο 8 της διακήρυξης, η αναθέτουσα αρχή θα έπρεπε κατά δέσμια αρμοδιότητα να εκδώσει απόφαση περί ανάδειξης της εταιρία μας σε προσωρινό ανάδοχο της σύμβασης και περί κατακύρωσης του διαγωνισμού στην εταιρία μας, εντούτοις αντ' αυτού δια της προσβαλλόμενης απόφασης προέβην στην ματαίωση του διαγωνισμού, συνεπώς θα πρέπει σύμφωνα με τον όρο 8 της διακήρυξης να ακυρωθεί η παράλειψη της οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας της αναθέτουσας αρχής να αναδείξει την εταιρία μας προσωρινό ανάδοχο της σύμβασης και να κατακυρώσει το διαγωνισμό στην εταιρία μας.... »

15. Επειδή η αναθέτουσα αρχή αναφέρει στις απόψεις της επί της προσφυγής ότι «...Ο ανωτέρω διαγωνισμός διενεργήθηκε ΕΚΤΟΣ ΕΣΗΔΗΣ και οι προσφορές έπρεπε να υποβληθούν στην Τεχνική Υπηρεσία του Υπουργείου ..., το αργότερο μέχρι την Πέμπτη 07/01/2021 και ώρα 11:00 π.μ.. Κατά τα οριζόμενα στην ανωτέρω υπό σχετικό 10 Πρόσκληση η αποσφράγιση θα πραγματοποιούνταν την ίδια ως άνω ημεροχρονολογία και ώρα 11:30 π.μ., παρουσία εκπροσώπων των προσφερόντων. Αιτήσεις συμμετοχής στον ανωτέρω διαγωνισμό, υπέβαλλαν τέσσερις οικονομικοί φορείς: α) Ο ηλεκτρολόγος μηχανολόγος μηχανικός Η/Υ ..., ο οποίος υπέβαλε τον με αριθμό πρωτ. 1/4-1-2021 φάκελο με τα δικαιολογητικά συμμετοχής και την οικονομική του προσφορά (σχετ. 12). β) Η προσφεύγουσα ανώνυμη τεχνική εταιρεία με την επωνυμία «...» η οποία υπέβαλε τον με αριθμό πρωτ. 24/7-1-2021 φάκελο με τα δικαιολογητικά συμμετοχής και την οικονομική της προσφορά (σχετ. 13). γ) Η ομόρρυθμη εταιρεία με την επωνυμία «... και ...» (δ.τ.) η οποία υπέβαλε τον με αριθμό πρωτ. 25/7-1-2021 φάκελο με τα δικαιολογητικά συμμετοχής και την οικονομική της προσφορά (σχετ. 14) και δ) Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «...» (δ.τ. ...), η οποία υπέβαλε τον με αριθμό πρωτ. 22/7-1-2021 φάκελο με τα δικαιολογητικά συμμετοχής και την οικονομική της προσφορά (σχετ. 15). Κατά τη ανωτέρω ημεροχρονολογία, συνεδρίασε νόμιμα η ανωτέρω επιτροπή παρουσία των εκπροσώπων των οικονομικών φορέων που έλαβαν συμμετοχή. Αρχικά, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο από 7-1-2021 Πρακτικό Συνεδρίασης που διαβιβάστηκε στην Αναθέτουσα Αρχή με το υπ' αριθμ. πρωτ. 29/7-1-2021 έγγραφο (σχετ. 16) ανοίχθηκαν οι φάκελοι με τα δικαιολογητικά συμμετοχής των οικονομικών φορέων και αφού η επιτροπή διαπίστωσε ότι άπαντες οι οικονομικοί φορείς υπέβαλαν τα δικαιολογητικά τους σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην ανωτέρω υπό σχετικό 10 Πρόσκληση, η Επιτροπή Διενέργειας του διαγωνισμού προχώρησε στην αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών αυτών. Σύμφωνα με το ανωτέρω υπό σχετικό 16 Πρακτικό, οι οικονομικοί φορείς ... και «...». αποκλείστηκαν από το διαγωνισμό δεδομένου ότι οι οικονομικές προσφορές τους δεν είχαν συνταχθεί τόσο αριθμητικώς όσο και

ολογράφως σύμφωνα με την παρ. 2α του άρθρου 95 του ν. 4412/2016. Αντίθετα, η ομόρρυθμη εταιρεία «... και ...» (δ.τ. ...), όπως εμφανίζεται και στο από 7-1-2021 έντυπο οικονομικής προσφοράς είχε αναγράψει τόσο αριθμητικώς όσο και ολογράφως μόνο το προσφερόμενο συνολικό ποσό, ενώ η προσφεύγουσα ανώνυμη τεχνική εταιρεία «...» είχε αναγράψει στο από 7-1-2021 έντυπο οικονομικής προσφοράς μόνο ολογράφως το ποσοστό της έκπτωσης. Η Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού, αφού ενημέρωσε άπαντες τους παρευρισκόμενους οικονομικούς φορείς τους λόγους αποκλεισμού των δύο εξ αυτών, ζήτησε στη συνέχεια τόσο από την ... όσο και από την προσφεύγουσα, βελτιωμένες προσφορές. Ο οικονομικός φορέας ... υπέβαλε την με αριθμό πρωτ. 27/7-1-2021 βελτιωμένη οικονομική προσφορά του (σχετ. 17), επί της οποίας συμπλήρωσε επί τόπου τόσο αριθμητικώς όσο και ολογράφως άπαντα τα στοιχεία του εντύπου οικονομικής προσφοράς, και ο οικονομικός φορέας ... υπέβαλε την με αριθμό πρωτ. 28/7-1-2021 βελτιωμένη οικονομική προσφορά του (σχετ. 18), επί της οποίας συμπλήρωσε επί τόπου τόσο αριθμητικώς όσο και ολογράφως άπαντα τα στοιχεία του εντύπου οικονομικής προσφοράς. Τέλος, η επιτροπή διενέργειας διαγωνισμού, διαβίβασε στην Αναθέτουσα Αρχή το υπό σχετικό 16 Πρακτικό Συνεδρίασης για τις νόμιμες ενέργειες. Κατά την παραλαβή του υπό σχετικού 16 Πρακτικού Συνεδρίασης της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού μετά του συνόλου των φακέλων συμμετοχής, η Αναθέτουσα Αρχή διαπίστωσε πως καίτοι τα έντυπα οικονομικής προσφοράς των οικονομικών φορέων α) ... και β) «...». δεν είχαν συνταχθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στη παρ. 2α του άρθρου 95 του ν.4412/2016, ωστόσο η ομόρρυθμη εταιρεία «... και ...» (δ.τ. ...), όπως εμφανίζεται και στο υπ' αριθμ. πρωτ. 25/7-1-2021 έντυπο οικονομικής προσφοράς είχε αναγράψει τόσο αριθμητικώς όσο και ολογράφως μόνο το προσφερόμενο συνολικό ποσό, ενώ η προσφεύγουσα ανώνυμη τεχνική εταιρεία «...» είχε αναγράψει στο υπ' αριθμ. πρωτ. 24/7-1-2021 έντυπο οικονομικής προσφοράς ολογράφως και αριθμητικώς μόνο τα ποσοστά της έκπτωσης. Η Τεχνική Υπηρεσία υπέβαλε προς την Επιτροπή Διενέργειας του διαγωνισμού το με αριθ. πρωτ. 166/27-01-2021 υπηρεσιακό σημείωμά της με

θέμα «Αίτημα γνωμοδότησης για τη ματαίωση και επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού του έργου «Αποκατάσταση ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων του ...» ...» (σχετ. 19), με το οποίο ζητούσε να γνωμοδοτήσει η τελευταία σύμφωνα με την παρ. 2α του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, σχετικά με τη ματαίωση του διαγωνισμού και την επακόλουθη επανάληψή του. Η επιτροπή διενέργειας διαγωνισμού, προς το σκοπό αυτό, συνέταξε το από 28-1-2021 έγγραφό της με θέμα «Γνωμοδότηση επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού: «Αποκατάσταση των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων στο υφιστάμενο Κέντρο ... (...) ..., περιοχή ... της ...» (σχετ. 20) το οποίο διαβιβάστηκε στην αναθέτουσα Αρχή ενσωματωμένο στο υπ' αριθμ. πρωτ. 180/28-1-2021 έγγραφο του Προέδρου αυτής με θέμα «Γνωμοδότηση επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού: «Αποκατάσταση των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων στο υφιστάμενο Κέντρο ... (...) ..., περιοχή ... της ...» (σχετ. 20α). Σύμφωνα με την από 28-1-2021 έγγραφη γνωμοδότηση, η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού γνωμοδότησε θετικά για τη ματαίωση του ανωτέρω αναφερόμενου Διαγωνισμού και την άμεση επαναπροκήρυξή του, με τις άμεσες διορθώσεις στο έντυπο οικονομικής προσφοράς και στους όρους της δημοπράτησης διότι, σύμφωνα με αυτήν, μεταξύ άλλων, α) στο έντυπο της Οικονομικής προσφοράς που χορηγήθηκε με τα συμβατικά τεύχη δεν προβλέπονταν διακριτά πεδία ή/και υποδείξεις για την αναγραφή των ποσοστών έκπτωσης/τελικών ποσών προσφοράς ολογράφως, πέραν της αναγραφής της ισχύουσας νομοθεσίας, β) σε κανένα σημείο της διακήρυξης δεν αναφέρεται η αναγραφή ολογράφως των τιμών / ποσοστών της Οικονομικής Προσφοράς και γ) οι οικονομικές προσφορές που απορρίφθηκαν περιείχαν σημαντικά χαμηλότερα ποσοστά προσφοράς από αυτές που συνέχισαν στη διαδικασία αξιολόγησης από την επιτροπή. Η Αναθέτουσα Αρχή, έλαβε υπόψη τα διαλαμβανόμενα στην ανωτέρω αναφερόμενη γνωμοδότηση της Επιτροπής Διενέργειας διαγωνισμού, και αφού είχε προηγούμενα διαπιστώσει από τον φάκελο των οικονομικών φορέων που συμμετείχαν στον διαγωνισμό πως το έντυπο οικονομικής προσφοράς που είχε εγκριθεί με την υπό σχετικό 6 απόφαση διενέργειας διαγωνισμού έπρεπε να είχε συνταχθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα

στην παράγραφο 2α του άρθρου 95 του ν. 4412/2016, ήτοι τόσο ολογράφως όσο και αριθμητικώς, ωστόσο ουδείς εκ των συμμετεχόντων στο διαγωνισμό είχε συντάξει προσηκόντως το έντυπο αυτό. Εκ της ανωτέρω αιτίας, και για την εξασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος και την ανάγκη λήψης απόφασης με γνώμονα τις αρχές της τυπικότητας, της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης, του ελεύθερου ανταγωνισμού των συμμετεχόντων, της νομιμότητας και του δικαίου, η Αναθέτουσα Αρχή εξέδωσε την υπ' αριθμ. πρωτ. 223/3-2-2021 (ΑΔΑ: ...) «Απόφαση ματαίωσης του διαγωνισμού με διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης σύμφωνα την παρ. 2γ του άρθρου 32 του Ν. 4412/2016 και σε συνδυασμό με το άρθρο 96 του Ν. 4368/2016, για την υλοποίηση του έργου με τίτλο: "Αποκατάσταση των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων στο υφιστάμενο Κέντρο ... (...) ..., περιοχή ... της ..."» (σχετ. 21). Επειδή, εξάλλου, κατά τα παγίως γεγνημένα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007, 19/2005, 31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Επειδή εν προκειμένω καίτοι στην υπό σχετικό 10 Πρόσκληση δεν αναγραφόταν ρητά πως το έντυπο οικονομικής προσφοράς έπρεπε να συνταχθεί τόσο αριθμητικώς όσο και ολογράφως, εντούτοις, το έντυπο οικονομικής προσφοράς που εγκρίθηκε με την υπό σχετικό 9 απόφαση διενέργειας διαγωνισμού, και χρησιμοποιήθηκε από τους συμμετέχοντες στο διαγωνισμό οικονομικούς φορείς ρητά αναγράφει στην πρώτη σελίδα πως αυτό πρέπει να συνταχθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2α του άρθρου 95 του ν. 4412/2016. Συνεπώς, η σύνταξη του ως άνω εντύπου σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παραπάνω άρθρο και τα αναφερόμενα επί του εγκριθέντος εντύπου οικονομικής προσφοράς αποτελεί ουσιώδη όρο της διακήρυξης μετά των συνημμένων σε αυτή τευχών. Επειδή, από την ερμηνεία της οικείας πρόσκλησης και των τευχών αυτής σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, συνάγεται ότι, προκειμένου για την προσήκουσα υποβολή της προσφοράς τους, το έντυπο οικονομικής προσφορών των οικονομικών φορέων που συμμετείχαν στο διαγωνισμό για το

εν θέματι έργο θα πρέπει να συντάσσεται και να υποβάλλεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 95 παρ. 2.(α) του Ν. 4412/2016. Επειδή από όλα τα παραπάνω αναφερόμενα, αποδεικνύεται μετά βεβαιότητας πως κατ' ορθή εφαρμογή των ισχυουσών νομοθετικών διατάξεων η Αναθέτουσα Αρχή εξέδωσε την υπό σχετικό 21 προσβαλλόμενη απόφαση ματαίωσης του διαγωνισμού, αφού η κατά παράβαση των ισχυουσών διατάξεων σύνταξη του εντύπου οικονομικής προσφοράς καθιστά μη νόμιμη τη προκειμένη διαδικασία...»

16. Επειδή η προσφεύγουσα επαναλαμβάνοντας ισχυρισμούς της προσφυγής στο Υπόμνημά της επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής, αναφέρει επί πλέον ότι «... Εντούτοις, όπως αναλυτικά εκθέτουμε στην προδικαστική μας προσφυγή, δεν μπορεί να τεθεί καν ζήτημα παράνομης σύνταξης του εντύπου, το οποίο εξάλλου είναι πρότυπο έντυπο και χρησιμοποιείται συνεχώς σε πλήθος διαγωνιστικών διαδικασιών, και τούτο διότι εκ του κανονιστικού πλαισίου της διακήρυξης υπάρχουν μόνο τρεις δυνατές ερμηνείες και συγκεκριμένα είτε ότι οι τιμές θα πρέπει να συμπληρώνονται αριθμητικώς και ολογράφως, είτε ότι αρκεί οι τιμές να συμπληρώνονται μόνο αριθμητικώς, είτε ότι υπάρχει ασάφεια σχετικά, ακόμα και αντίφαση ενδεχομένως, οπότε στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται ο κανόνας ότι αυτή δεν μπορεί να λειτουργήσει σε βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, καθώς η Αναθέτουσα Αρχή είναι αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα. Συνεπώς, η επίμαχη αιτιολογία είναι καταφανώς παράνομη. Περαιτέρω, η Αναθέτουσα Αρχή με τις απόψεις της αναφέρει ότι οι διαγωνιζόμενοι στο σύνολο τους είχαν σφάλματα στα έντυπα της οικονομικής τους προσφοράς και ειδικότερα, ότι αφενός οι ήδη αποκλεισμένοι δεν είχαν αναγράψει τις τιμές και ολογράφως και αφετέρου αναφέρει, το πρώτον με τις απόψεις της, ότι η εταιρία «...» ανέγραψε τόσο αριθμητικώς όσο και ολογράφως μόνο το προσφερόμενο συνολικό ποσό και η εταιρεία μας ανέγραψε μόνο ολογράφως το ποσοστό έκπτωσης. Υπαινίσσεται, δηλαδή, η Αναθέτουσα Αρχή ότι αμφότερες οι εταιρείες που περάσαμε στο στάδιο υποβολής βελτιωμένης οικονομικής προσφοράς δεν είχαμε συμπληρώσει

προσηκόντως το έντυπο. Εντούτοις, τούτο, και ανεξάρτητα με το ζήτημα του τρόπου αναγραφής των τιμών στο έντυπο, δεν μπορεί να οδηγήσει στη ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας, καθώς, όπως επαναλαμβάνουμε συνεχώς, βάσει των όρων της διαγωνιστικής διαδικασίας μία δυνατή ερμηνεία των όρων αυτής είναι δυνατή....»

17. Επειδή στο άρθρο 367 του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι : « 1. Η ΑΕΠΠ αποφαίνεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της, η οποία εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημέρα εξέτασης της προσφυγής. 2. Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια...»

18. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 346 του ν. 4412/2016 «Προστασία κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων» προβλέπεται ότι : «1. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α΄ και β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα , σύμφωνα με το άρθρο 368. »

19. Επειδή σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 360 του ν. 4412/2016 και την παρ. 1 του άρθρου 3 του ΠΔ 39/2017 προβλέπεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία

από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

20. Επειδή ειδικότερα, από τη γραμματική ερμηνεία της παρ. 1 του άρθ. 346 και 360 του ν.4412/2016 (σκέψη 15 και 16) και την εννοιολογικά ταυτόσημη παρ. 1 του άρθρου 3 του ΠΔ 39/2017, προκύπτει ότι προκειμένου να ασκηθεί παραδεκτώς από τον θιγόμενο προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ, θα πρέπει η βλαπτική πράξη της αναθέτουσας αρχής να έχει εκτελεστό χαρακτήρα ομοίως και η παράλειψη, δηλαδή, να παράγουν έννομες συνέπειες. Όσον δε αφορά στην παράλειψη θα πρέπει να παράγει έννομα αποτελέσματα παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας, ώστε να προσβάλλεται παραδεκτώς (πρβλ.ΣτΕ 3230/2012) με προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ (βλ βλ. Δ. Γ. ΡΑΙΚΟΣ, Ε. Γ. ΒΛΑΧΟΥ, Ε.Κ. ΣΑΒΒΙΔΗ, *Δημόσιες Συμβάσεις Ν. 4412/2016 Ερμηνεία κατ' άρθρο. Σχετικές διατάξεις – Νομολογία*, Εκδ. ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2018, σελ. 1175). Ειδικότερα, η παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας θεμελιώνεται όταν συντρέχουν σωρευτικά, μεταξύ άλλων, οι εξής προϋποθέσεις: το διοικητικό όργανο να έχει την υποχρέωση να εκδώσει τη διοικητική πράξη (ΣτΕ 1653/1996, 2817/1998) ή να προβεί σε συγκεκριμένη ενέργεια και να έχει παρέλθει άπρακτη η προθεσμία που καθορίζουν οι σχετικές διατάξεις για την έκδοσης της πράξης ή την εκτέλεση της ενέργειας.

21. Επειδή είναι απορριπτέος ως αόριστος ανυποστήρικτος και περαιτέρω απαράδεκτος ο λόγος Γ της προσφυγής και το συναφές αίτημα της προσφυγής να ακυρωθεί η παράλειψη της οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας της αναθέτουσας αρχής να αναδείξει την προσφεύγουσα προσωρινή ανάδοχο της σύμβασης καθώς και να της κατακυρώσει τη σύμβαση. Και τούτο ιδία διότι δεν προκύπτει ούτε ότι η αναθέτουσα αρχή είχε την υποχρέωση να προβεί συγκεκριμένα στην κήρυξη της προσφεύγουσας ως προσωρινής αναδόχου, ούτε να κατακυρώσει υπέρ αυτής την σύμβαση

ως οριστικής αναδόχου, ούτε ότι όφειλε να εκπληρώσει τις συγκεκριμένες αυτές υποχρεώσεις εντός συγκεκριμένου προβλεπόμενου από τον νόμο χρόνου ο οποίος παρήλθε άπρακτος. Ειδικότερα μάλιστα τυχόν εξέταση του ως άνω αιτήματος από την ΑΕΠΠ και ακύρωση ή μη ακύρωση της φερόμενης παράλειψης της αναθέτουσας αρχής να αναδείξει την προσφεύγουσα προσωρινή ή οριστική ανάδοχο του διαγωνισμού κατατείνει, σκοπεύει και επάγεται ευθέως στη ανάδειξη προσωρινού και οριστικού αναδόχου από την ΑΕΠΠ καθ' υποκατάσταση της αναθέτουσας αρχής. Όμως εκφεύγει της κανονιστικής αρμοδιότητας της ΑΕΠΠ τόσο να αξιολογήσει την προσφορά της προσφεύγουσας όσο και να ακυρώσει την παράλειψη της αναθέτουσας αρχής να αξιολογήσει η ίδια με συγκεκριμένο τρόπο την προσφορά της προσφεύγουσας και δη κατά τρόπο που να την αποδέχεται και να την κηρύσσει προσωρινή και οριστική ανάδοχο του διαγωνισμού, με την αιτιολογία ότι η αναθέτουσα αρχή όφειλε μεν αλλά παρέλειψε δε να προβεί στις ενέργειες αυτές. Ειδικότερα, παρότι λόγω της φύσης της προδικαστικής προσφυγής που εντάσσεται στο πλαίσιο των ενδικοφανών προσφυγών, θα ήταν δυνατή η κατ' ουσίαν επανεξέταση της υπόθεσης, δηλαδή η νέα έρευνα και η διαφορετική εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών (ΣΤΕ 2971/1989), όμως η ΑΕΠΠ, ειδικά σύμφωνα με τον νόμο ως άνω, διαθέτει μόνο ακυρωτική εξουσία και αρμοδιότητα, σε αντίθεση με τον γενικό κανόνα των προδικαστικών προσφυγών, όπου το αρμόδιο όργανο προς το οποίο ασκείται μπορεί να ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει την πράξη ή να την τροποποιήσει για λόγους ουσίας (Επαμεινώνδας Π. Σπηλιωτόπουλος, *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, Νομική Βιβλιοθήκη, Τόμος 1, 15η Έκδοση 2017, σελ. 229). Έχει δε *ad hoc* κριθεί (ΣΤΕ ΕΑ 54/2018) ότι η ΑΕΠΠ δεν έχει εξουσία να τροποποιήσει την προσβαλλόμενη πράξη, ούτε να προβεί η ίδια στην οφειλόμενη ενέργεια, καθ' υποκατάσταση της αναθέτουσας αρχής, ήτοι εν προκειμένω να τροποποιήσει την προσβαλλόμενη απόφαση και να τάξει την κήρυξη της προσφεύγουσας ως προσωρινής και οριστικής αναδόχου της προμήθειας. Εν προκειμένω δεν χωρεί ακύρωση της φερόμενης παράλειψης της

αναθέτουσας αρχής να κηρύξει την προσφεύγουσα προσωρινή και οριστική ανάδοχο του διαγωνισμού διότι τούτο προϋποθέτει την εκτίμηση και αποδοχή της τεχνικής και οικονομικής προσφοράς της καθώς και των δικαιολογητικών της κατακύρωσης -που δεν έχουν καν υποβληθεί ούτε ενώπιον της αναθέτουσας αρχής- και δη από την ΑΕΠΠ, η οποία επί πλέον δεν είναι όργανο του διαγωνισμού, ούτε δύναται να κρίνει πρωτοτύπως επί της επάρκειας της προσφοράς διαγωνιζόμενου, καθ' υποκατάσταση της αναθέτουσας αρχής. Περαιτέρω ο λόγος Γ της προσφυγής παρίσταται αόριστος και λόγω αντιφατικότητας, ανυποστήρικτος και απορριπτέος. Ειδικότερα, ακόμη και αν ήθελε τυχόν γίνει δεκτό ότι η ΑΕΠΠ παρά τα ως άνω αναφερόμενα δύναται κατ' αρμοδιότητα να κρίνει επί της φερόμενης παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, να ανακηρύξει την προσφεύγουσα προσωρινή και οριστική ανάδοχο του διαγωνισμού, όμως δεν προκύπτει ούτε από την προσφυγή ούτε από το Υπόμνημα για ποιόν ακριβώς νόμιμο λόγο η αναθέτουσα αρχή όφειλε να ανακηρύξει την προσφεύγουσα προσωρινή ανάδοχο του διαγωνισμού. Εν πρώτοις, όλως αντιφατικώς και συνεπώς αορίστως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα άλλοτε μεν ότι σύμφωνα με την Πρόσκληση σαφώς οι οικονομικές προσφορές στην υπό εξέταση διαδικασία όφειλαν και δη επί ποινή αποκλεισμού να αναγράφονται αριθμητικά και ολογράφως, οτέ δε ισχυρίζεται ότι η Πρόσκληση πάσχει ασαφείας ως προς τον τρόπο σύνταξης των οικονομικών προσφορών και ότι συνεπώς για τον λόγο αυτό θα έπρεπε να γίνουν δεκτές όλες οι υποβληθείσες οικονομικές προσφορές (σκέψεις 14 και 16). Όμως, οι έννομες συνέπειες των δύο ως άνω ισχυρισμών είναι σαφώς αλληλοαναιρούμενες και πάντως ούτε η μία ούτε η άλλη μπορούν να βασίσουν το αίτημα της προσφυγής περί ακύρωσης της παράλειψης οφειλόμενης ενέργειας. Και τούτο διότι υπό την δεύτερη εκδοχή και εφόσον κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας όφειλαν να γίνουν δεκτές όλες οι υποβληθείσες προσφορές τότε σαφώς η προσφεύγουσα δεν καταλαμβάνει την πρώτη σειρά μειοδοσίας δεδομένου ότι όπως προκύπτει από την διαδικασία και δη από το άνοιγμα των οικονομικών προσφορών -όπου παρίστατο η προσφεύγουσα- έχουν

υποβληθεί και δύο έτι χαμηλότερες οικονομικές προσφορές της δικής της (σκέψεις 14 και 15), ενώ δεν δόθηκε η δυνατότητα στους μειοδοτήσαντες δύο διαγωνιζόμενους να προσφέρουν έτι χαμηλότερη προσφορά καθόσον δεν εκλήθησαν προς τούτο από την Επιτροπή του διαγωνισμού (σκέψεις 14, 15). Οπότε υπό την εκδοχή αυτή της προσφεύγουσας δεν προκύπτει πάντως ότι άνευ ετέρου η αναθέτουσα αρχή όφειλε να την ανακηρύξει προσωρινή και οριστική ανάδοχο του διαγωνισμού καθόσον -ceteris paribus- κατ' αρχήν η οικονομική της προσφορά δεν αναδεικνύεται ως η χαμηλότερη οικονομική προσφορά. Υπό δε την πρώτη εκδοχή της προσφεύγουσας ότι δηλαδή η αναθέτουσα αρχή όφειλε να αποκλείσει του διαγωνισμού σαφώς όσες οικονομικές προσφορές δεν είχαν συνταχθεί αριθμητικώς και ολογράφως, τότε και πάλι η δική της οικονομική προσφορά παραμένει αποκλειστέα -κατά λογική και νομική συνέπεια των ισχυρισμών της- και τούτο καθόσον δεν έχει συνταχθεί αριθμητικώς και ολογράφως. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρει η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της (σκέψη 15), προκύπτει από τον φάκελο της υπόθεσης και δεν αμφισβητείται, ότι ούτε η προσφεύγουσα συνέταξε αριθμητικώς και ολογράφως την οικονομική της προσφορά, αλλά ανέγραψε αριθμητικώς και ολογράφως μόνο την *προσφερόμενη έκπτωση* ανά εργασία στην οικεία στήλη του εντύπου της οικονομικής της προσφοράς, και ανέγραψε μόνον αριθμητικά έκαστη προκύπτουσα *δαπάνη μετά την έκπτωση* στην οικεία στήλη. Συνεπώς για τους λόγους αυτούς είναι απορριπτέος ο λόγος Γ της προσφυγής ως απαράδεκτος λόγω έλλειψης αρμοδιότητας της ΑΕΠΠ όπως ακυρώσει την φερόμενη παράλειψη της αναθέτουσας αρχής να κηρύξει την προσφεύγουσα προσωρινή και οριστική ανάδοχο της προμήθειας, δεδομένου ότι τούτο ισοδυναμεί άνευ ετέρου σε ανακήρυξη αναδόχου από την ΑΕΠΠ καθ' υποκατάσταση της αναθέτουσας αρχής, ενώ σε κάθε περίπτωση δεν προκύπτει από την προσφυγή ούτε από τα στοιχεία του φακέλου για ποιόν νόμιμο λόγο η αναθέτουσα αρχή όφειλε να ανακηρύξει την προσφεύγουσα προσωρινή και οριστική ανάδοχο της προμήθειας.

Κατά την ειδική γνώμη της Προέδρου του Κλιμακίου, ως ρητώς προβλέπει το άρθρο 367 παρ. 2 του Ν.4412/2016, επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια. Ως εκ τούτου, εφόσον, σύμφωνα με τα οριζόμενα υπό σκέψη 24, η γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής είναι απλή, ήτοι το αποφασίζον όργανο δεν έχει δέσμια αρμοδιότητα να την ακολουθήσει αλλά δύναται να αποκλίνει αρκεί να αιτιολογήσει ειδικώς την απόκλιση αυτή (βλ. απόφαση 6^{ου} Κλιμακίου 378/2019, εισηγήτρια Ε. Αψοκάρδου), δεν υφίσταται παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας της αναθέτουσας αρχής να αναδείξει την προσφεύγουσα ως προσωρινή ανάδοχο και να της κατακυρώσει τη σύμβαση κατά την εισήγηση της Επιτροπής. Επομένως, οι οικείοι ισχυρισμοί της προσφυγής τυγχάνουν απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Εξάλλου, δοθέντος ότι η προσφεύγουσα εκλαμβάνει ότι η αναθέτουσα αρχή είχε δέσμια αρμοδιότητα να την αναδείξει ως προσωρινή ανάδοχο, ουδόλως αιτείται με την προσφυγή της από την ΑΕΠΠ να αξιολογήσει την προσφορά της και, ως εκ τούτου, δεν τίθεται ζήτημα υποκατάστασης της αναθέτουσας αρχής από την ΑΕΠΠ ενώ κρίσιμο, εν προκειμένω ζήτημα συνιστά η νομική φύση της αρμοδιότητας της αναθέτουσας αρχής.

22. Επειδή το άρθρο 106 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: « ... 2. *Ματαίωση της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης μπορεί να λάβει χώρα με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης, β) αν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου δεν ενδιαφέρει πλέον την αναθέτουσα αρχή ή τον φορέα για τον οποίο προορίζεται το υπό ανάθεση αντικείμενο, γ) αν λόγω ανωτέρας βίας, δεν είναι δυνατή η κανονική εκτέλεση της σύμβασης, δ) αν η επιλεγείσα προσφορά κριθεί ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη, ε) στην περίπτωση της παραγράφου 4 του άρθρου 97, στ)*

για άλλους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος όπως ιδίως δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος. ...»

23. Επειδή το άρθρο 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας ορίζει ότι : «...4. Για τις συνεδριάσεις του συλλογικού οργάνου συντάσσεται πρακτικό, στο οποίο μνημονεύονται, ιδίως, τα ονόματα και η ιδιότητα των παρισταμένων μελών, ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, τα θέματα που συζητήθηκαν με συνοπτική αλλά περιεκτική αναφορά στο περιεχόμενό τους, η μορφή και τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας και οι αποφάσεις που λήφθηκαν. 5. Στο πρακτικό καταχωρίζονται οι γνώμες των μελών που μειοψήφησαν, σε περίπτωση δε φανερής ψηφοφορίας και τα ονόματα τούτων. 6. Αν πρόκειται για συνεδρίαση οργάνου προς διατύπωση απλής γνώμης, στο οικείο πρακτικό καταχωρίζονται υποχρεωτικώς όλες οι επί μέρους γνώμες που διατυπώθηκαν και τέθηκαν σε ψηφοφορία. 7. Το πρακτικό συντάσσεται από το γραμματέα και επικυρώνεται από τον πρόεδρο. 8. Η υπογραφή του προέδρου ή του αναπληρωτή του αρκεί για τη νόμιμη υπόσταση κάθε πράξης του συλλογικού οργάνου ».

24. Επειδή, ως σύμφωνη γνωμοδότηση ή απλώς γνώμη ορίζεται αυτή που δεσμεύει το αποφασίζον όργανο με την έννοια ότι το τελευταίο δεν μπορεί να ενεργήσει κατά τρόπο διαφορετικό από αυτόν που του υποδεικνύεται με τη γνωμοδότηση (ΣτΕ 460/2001, 2271/1998). Ειδικότερα, το αποφασίζον όργανο μπορεί είτε να εκδώσει πράξη σύμφωνα με τη γνωμοδότηση είτε να απέχει από την έκδοση της πράξης εφόσον έχει διακριτική ευχέρεια που του το επιτρέπει και εφόσον αιτιολογεί ειδικά αυτήν του την επιλογή (ΣτΕ 3898/1986). Περαιτέρω, ως έχει παγίως κριθεί η απόφαση της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού, που συνιστά εισήγηση προς το κατά περίπτωση αποφασίζον όργανο, έχει τη φύση απλής γνώμης του εν λόγω διοικητικού οργάνου (βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 698/2017).

26. Επειδή, ως έχει *ad hoc* κριθεί, εφόσον η αναθέτουσα αρχή αποφάσισε τη ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας χωρίς να προκύπτει ότι είχε ζητηθεί η απαιτούμενη, απλή γνώμη της Επιτροπής Διαγωνισμού, ούτε ότι είχε καταρτιστεί σχετικό πρακτικό από την αρμόδια προς τούτο

Επιτροπή, υφίσταται παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, λόγω ανυπαρξίας γνωμοδότησης του συλλογικού οργάνου, το οποίο είναι αρμόδιο για την ματαίωση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού, η δε εισήγηση τρίτου προσώπου η οποία δεν προβλέπεται από τις διατάξεις που διέπουν τη διενέργεια του διαγωνισμού, δεν συγχωρείται ως οικειοθελής τήρηση τύπου, λόγω της προβλεπόμενης από αυτές ειδικής διαδικασίας (Δ.Εφ.Αθ. (Ασφ) 842/2012).

27. Επειδή είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ματαίωσης του διαγωνισμού πάσχει παράλειψης ουσιώδους τύπου διότι κατά την προσφυγή δεν ελήφθη προηγουμένως η οφειλόμενη κατά τον νόμο γνώμη της Επιτροπής του Διαγωνισμού. Η προσφεύγουσα βασίζει τον ισχυρισμό στο γεγονός ότι η αναθέτουσα αρχή της κοινοποίησε -κατόπιν σχετικού αιτήματός της- την με αριθ. πρωτ. 180 ότι από 28-1-2021 Γνωμοδότηση της Επιτροπής του Διαγωνισμού που φέρει υπογραφή από ένα μόνο πρόσωπο και δη τον Πρόεδρο της Επιτροπής και όχι από τα τρία Μέλη αυτής. Ωστόσο η αναθέτουσα αρχή επεσύναψε στον φάκελο της υπόθεσης αυτούσια την από 28-1-2021 επίμαχη Γνωμοδότηση, ήτοι αυτολεξεί το αυτό κείμενο ως εκείνο που χορήγησε στην προσφεύγουσα, η οποία φέρει τις υπογραφές στο τέλος αλλά και τις μονογραφές σε κάθε σελίδα απάντων των τριών Μελών της Επιτροπής του Διαγωνισμού, ως τούτα ορίστηκαν με την υπ' αριθ. πρωτ. 1187/29-12-2020 απόφαση για τη *Συγκρότηση Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού του έργου: «Αποκατάσταση των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων στο υφιστάμενο Κέντρο ... (...) ..., περιοχή ... της ...»* (ΑΔΑ ...) Αλλά και ανεξαρτήτως αυτού, ως ο νόμος ρητά ορίζει (άρθ. 15 ΚΔΔιαδ σκέψη 23), για την νόμιμη υπόσταση της πράξης του συλλογικού οργάνου - εφόσον δεν αμφισβητείται επί πλαστότητι ή για ανακριβές περιεχόμενο- αρκεί η υπογραφή και μόνου του Προέδρου του, και εν προκειμένω σε κάθε περίπτωση αρκεί η υπογραφή του Προέδρου της γνωμοδοτούσας την ματαίωση Επιτροπής του Διαγωνισμού κατά το άρθ. 106 του ν. 4412/2016 (σκέψη 22). Συνεπώς είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ο πρώτος λόγος της

προσφυγής διότι προκύπτει πως η επίμαχη Γνωμοδότηση έχει συνταχθεί από την Επιτροπή του Διαγωνισμού και συνεπώς η προσβαλλόμενη απόφαση δεν έχει ληφθεί κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, ούτε πάσχει ακυρότητας για τον λόγο αυτό.

28. Επειδή το άρθρο 18 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: « 1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης...»

29. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 71 του ν. 4412/2016 « Οι συμβάσεις ανατίθενται εφόσον η αναθέτουσα αρχή έχει επαληθεύσει σύμφωνα με τα άρθρα 79 έως και 81, ότι πληρούνται όλες οι κατωτέρω προϋποθέσεις: α) η προσφορά συνάδει με τις απαιτήσεις, τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που προβλέπονται στην προκήρυξη σύμβασης... και στα έγγραφα της σύμβασης...».

30. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 91 του ν. 4412/2016 « 1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση προσφορά : β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της, σύμφωνα με το άρθρο 102 ...»

31. Επειδή στο άρθ. 95 του ν. 4412/2016 με τον τίτλο Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών ορίζεται ότι « 1. Η οικονομική προσφορά (προσφερόμενη τιμή) δίδεται σε ευρώ. 2. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ορίσει στα έγγραφα της σύμβασης ότι οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται και υποβάλλονται, σύμφωνα με τα παρακάτω: α) αν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο

βάσει τιμής, οι οικονομικοί φορείς προσφέρουν επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%), ιδίως όταν είναι μεγάλο το πλήθος των τιμών μονάδας, με τις οποίες θα καταρτισθεί η σύμβαση. Οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται, αριθμητικώς και ολογράφως, υποχρεωτικά επί του εντύπου που χορηγεί η αναθέτουσα αρχή. Τα επιμέρους ποσοστά έκπτωσης πρέπει να βρίσκονται σε ομαλή σχέση μεταξύ τους. Ομαλή είναι η προσφορά όταν κανένα επιμέρους ποσοστό έκπτωσης (Ει) δεν είναι μικρότερο από $1,10Εμ-10\%$ ούτε μεγαλύτερο από $0,90Εμ + 10\%$. Προσφορά που έχει αποκλίσεις από τα όρια αυτά είναι απαράδεκτη. Είναι δυνατόν, σε κάποια ή κάποιες ομάδες εργασιών η προσφερόμενη έκπτωση να είναι μηδενική, εφόσον τηρούνται οι παραπάνω απαιτήσεις ομαλότητας ή β) αν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται με ελεύθερη συμπλήρωση ανοιχτού τιμολογίου, ιδίως όταν οι ποσότητες των εργασιών έχουν προμετρηθεί χωρίς κίνδυνο συμβατικών σφαλμάτων και δεν αναμένονται κατασκευαστικές αποκλίσεις. Στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς χορηγούνται από την αναθέτουσα αρχή, σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή, σύμφωνα με το σχετικό υπόδειγμα που συμπεριλαμβάνεται στα έγγραφα της σύμβασης: αα) τιμολόγιο όμοιο με το τιμολόγιο της υπηρεσίας, στο οποίο όμως οι τιμές είναι ασυμπλήρωτες και ββ) προϋπολογισμός, όμοιος με τον προϋπολογισμό δημοπράτησης (εκτιμώμενη αξία σύμβασης) της αναθέτουσας αρχής στον οποίο όμως οι τιμές μονάδας, τα γινόμενα και τα αθροίσματα είναι ασυμπλήρωτα. Το κονδύλιο για απρόβλεπτες δαπάνες, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 156, συμπληρώνεται από την υπηρεσία. Οι οικονομικοί φορείς προσφέρουν τιμές, συμπληρώνοντας ηλεκτρονικά ή έντυπα το ασυμπλήρωτο τιμολόγιο και προϋπολογισμό με τις προσφερόμενες από αυτούς τιμές χωρίς όμως καμία δέσμευση ομαλότητας. Συμπληρώνουν επίσης τα γινόμενα των ποσοτήτων επί τις τιμές, τα επιμέρους και το γενικό άθροισμα, το ποσό για γενικά έξοδα και όφελος

εργολάβου (Γ.Ε. και Ο.Ε.) βάσει του αναγραφόμενου ποσοστού, αν προβλέπεται χωριστά και το συνολικό άθροισμα του προϋπολογισμού προσφοράς. Όλες οι τιμές στο τιμολόγιο συμπληρώνονται ολογράφως επί ποινή απαραδέκτου. Αριθμητική μόνο αναγραφή τιμής στο τιμολόγιο δεν λαμβάνεται υπόψη. Η έκπτωση αποτελεί το λόγο του προϋπολογισμού προσφοράς με τον προϋπολογισμό (εκτιμώμενη αξίας σύμβασης) της υπηρεσίας, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κονδύλιο για απρόβλεπτα (τεκμαρτή έκπτωση) ή γ) σε περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 50, η οικονομική προσφορά δίδεται αποκλειστικά κατ' αποκοπή για ολόκληρο το έργο ή για τμήματα του έργου. Οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται υποχρεωτικά επί του εντύπου που χορηγεί η αναθέτουσα αρχή ή βάσει υποδείγματος που περιλαμβάνεται ως Παράρτημα στα έγγραφα της σύμβασης. Με τα έγγραφα της σύμβασης μπορεί να ζητείται και ανάλυση της κατ' αποκοπήν προσφοράς από το οικονομικό φορέα, προκειμένου να διαπιστωθούν και να αποτιμηθούν διαφοροποιήσεις που ενδεχόμενα θα προκύψουν, κατά το στάδιο της εκτέλεσης. Στην περίπτωση αυτή η ανάλυση της κατ' αποκοπήν προσφοράς επισυνάπτεται στη σύμβαση ή δ)»

32. Επειδή το άρθρο 106 του ν.4412/2016 ορίζει ότι: « ... 2. Ματαίωση της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης μπορεί να λάβει χώρα με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης, β) αν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου δεν ενδιαφέρει πλέον την αναθέτουσα αρχή ή τον φορέα για τον οποίο προορίζεται το υπό ανάθεση αντικείμενο, γ) αν λόγω ανωτέρας βίας, δεν είναι δυνατή η κανονική εκτέλεση της σύμβασης, δ) αν η επιλεγείσα προσφορά κριθεί ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη, ε) στην περίπτωση της παραγράφου 4 του άρθρου 97, στ) για άλλους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος όπως ιδίως δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος. 3. Αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί,

μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμα της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη. 4. Όταν συντρέχουν οι λόγοι για τη ματαίωση της διαδικασίας που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, η αναθέτουσα αρχή ακυρώνει τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης για ολόκληρο το αντικείμενο της σύμβασης ή, αν οι λόγοι αυτοί συνδέονται με τμήμα της σύμβασης, για το εν λόγω τμήμα, εφόσον επιτρέπεται η κατάθεση τέτοιων προσφορών...».

33. Επειδή στην Πρόσκληση ορίζεται ότι «.. Η ανάθεση της σύμβασης εκτέλεσης έργου θα γίνει σύμφωνα με τους κατωτέρω αναφερόμενους όρους:

1. Νομικό Πλαίσιο Η παρούσα πρόσκληση σε διαδικασία διαπραγμάτευσης διέπεται από τις ακόλουθες διατάξεις:... 1.5 Του Ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147).... 5. Έγγραφα της σύμβασης και τεύχη Τα έγγραφα της σύμβασης για τον παρόντα διαγωνισμό είναι τα ακόλουθα: α. η παρούσα πρόσκληση σε διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση του άρθρου 32 παρ.2γ. του Ν.4412/2016, β. το έντυπο οικονομικής προσφοράς, ... 7. Περιεχόμενο προσφορών Ο φάκελος προσφοράς αποτελείται από τους εξής 2 υποφάκελους: (Α) Ένας Υποφάκελος «Δικαιολογητικά συμμετοχής» και (Β) Ένας Υποφάκελος «Οικονομικής προσφοράς».... Ο Υποφάκελος «Οικονομικής Προσφοράς» θα περιλαμβάνει συμπληρωμένο το υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς και θα κατατίθεται κλειστός και σφραγισμένος.... ΕΝΤΥΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ (Άρθρο 95, παρ. 2^α)... ΣΧΕΔΙΟ

Αριθμός Απόφασης : 699/2021

ΣΧΕΔΙΟ

Α/Α ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ:

		Αρχικός Προϋπολογισμός	Προσφορά	
A/A	Δαπάνη	δαπάνη (€)	Προσφερόμενη έκπτωση (%)	δαπάνη μετά την έκπτωση (€)
Α. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΟΝΙΜΗΣ & ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΟΜΗΣ				
1	Τυπικός Οικόσκος 25 μ ²	88.638,55		
2	Τυπικός Οικόσκος 50 μ ²	31.941,13		
3	Εξωτερικός Χώρος	19.120,00		
Σύνολο Κόστους Εργασιών Κατά τη μελέτη (Σ1):		139.699,68	Κατά την προσφορά (Π1):	
ΓΕ & ΟΕ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 18%				
Σύνολο Δαπάνης του Έργου Κατά τη μελέτη (Σ2):		164.845,62	Κατά την προσφορά(Π2):	
Μέση Έκπτωση Εμ = (Σ1 – Π1) / Σ1 =		%		
ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ 15%				
Σύνολο Δαπάνης του Έργου Κατά τη μελέτη:		189.572,46	Κατά την προσφορά:	
ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ		0,00		0,00
Απολογιστικές Εργασίες (χωρίς ΓΕ – ΟΕ)		9070,6		9070,6
ΓΕ-ΟΕ Απολογιστικών 18%		1632,71	Κατά την προσφορά [ΓΕ-ΟΕ απολογιστικών*(1-Εμ)]:	
Σύνολο Δαπάνης του Έργου Κατά τη μελέτη:		200.275,77	Κατά την προσφορά:	

Ημ/νια: .../.../2020
Ο Προσφέρων

..... »

34. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 25 και απόφαση SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 27).

35. Επειδή, κατά πάγια νομολογία, η αναθέτουσα αρχή έχει μεν την ευχέρεια να ματαιώσει προκηρυχθέντα διαγωνισμό, κατόπιν γνωμοδότησης του αρμόδιου για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού συλλογικού οργάνου, εφόσον συντρέχει νόμιμος λόγος, η ευχέρεια όμως αυτή δεν είναι απεριόριστη, καθότι η περί ματαιώσεως του διαγωνισμού απόφαση της αναθέτουσας πρέπει να είναι ειδικώς και επαρκώς αιτιολογημένη, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η ματαίωση του διαγωνισμού (πρβλ. ΣτΕ 121/2015, 543/2010, 1803/2008, ΕΑ 88/2015, 158/2011, 226/2009).

36. Επειδή η ματαίωση ενός διαγωνισμού αποτελεί εξαιρετική διαδικασία επιτρεπτή περιοριστικά για τους αναφερόμενους στη νομοθεσία λόγους, οι οποίοι αποσκοπούν στο να αποτρέψουν καταχρηστικές, από την πλευρά των αναθετουσών αρχών, ματαιώσεις διαγωνιστικών διαδικασιών ανάλογα με τον προσφέροντα της επιλογής τους στον οποίο επιθυμούν να αναθέσουν μία δημόσια σύμβαση. Σε κάθε περίπτωση δεν πρέπει να αγνοείται το γεγονός ότι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς ανάλωσαν χρόνο και πόρους για τη σύνταξη της προσφοράς τους, που δεν μπορούν να θεωρούνται αμελητέοι, ειδικά σε σύνθετες συμβάσεις με πολύπλοκο αντικείμενο. Μάλιστα η «ειδική αιτιολογία» της ματαιωτικής απόφασης είναι απαραίτητη προκειμένου να υποβληθεί η εκτελεστή πράξη αυτή σε αποτελεσματικό προδικαστικό έλεγχο ενώπιον της ΑΕΠΠ, τελικώς δε ενώπιον του αρμοδίου ακυρωτικού Δικαστηρίου κατά το άρθρο 372 παρ. 1 και 3 Ν. 4412/2016 (βλ. Δ. Ράικο, *Δημόσιες Συμβάσεις- Ν.4412/2106*, εκδ. 2018 σελ. 986-987, ΑΕΠΠ 280/2018).

37. Επειδή κατά παγία νομολογία *ad hoc* νομολογία έχει κριθεί ότι *Ενόψει των ανωτέρω και ειδικότερα από τις προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 5.4 της Διακήρυξης, στις οποίες αναφέρεται μεν ότι η προσφερόμενη τιμή πρέπει να αναγράφεται αριθμητικώς και ολογράφως, ο συγκεκριμένος, όμως, όρος δεν έχει τεθεί ρητώς επί ποινή απόρριψης της προσφοράς, όπως αντιθέτως συμβαίνει με άλλους όρους, όπως λ.χ. εκείνους που αφορούν στην υποβολή προσφοράς σε άλλο νόμισμα ή στην εξάρτηση των προσφερομένων τιμών από την ισοτιμία του προσφερόμενου νομίσματος με άλλο νόμισμα, δεν προκύπτει σαφώς ότι η παράλειψη αναγραφής στον Συνολικό Πίνακα Τιμών της προσφερόμενης τιμής ολογράφως έχει τεθεί επί ποινή απόρριψης της προσφοράς, η ασάφεια δε αυτή της διακηρύξεως δεν μπορεί να αποβεί σε βάρος των διαγωνιζομένων (πρβλ. ΣτΕ 1725/2010, ΕΑ 82/2016, 425/2011) (ΣτΕ ΑΣΦ 22/2017, ΣτΕ 28/2020). Ενώ αντίθετα έχει κριθεί ότι ορθά απορρίπτεται οικονομική προσφορά εφόσον όμως ορίζεται στην διακήρυξη ότι απαιτείται η αναγραφή ολογράφως των ποσών της οικονομικής προσφοράς ρητώς και σαφώς επί ποινή αποκλεισμού σε*

περίπτωση μη αναγραφής στην προσφορά των προσφερόμενων ποσών ολογράφως (ΣτΕ ΑΣΦ 210/2011). Σε κάθε περίπτωση πάντως έχει κριθεί ότι *ενόψει του περιεχομένου του συγκεκριμένου υποδείγματος οικονομικής προσφοράς, το οποίο προσαρτάται στη διακήρυξη, δεν θα ήταν νόμιμος, σε κάθε περίπτωση ο αποκλεισμός της παρεμβαίνουσας, καθόσον η οικονομική προσφορά της, έχει καταρτιστεί σύμφωνα με το υπόδειγμα αυτό (ΕΑ ΣτΕ 1278/2009) και μάλιστα κατά τρόπο ώστε να μην υπάρχει ουδεμία ασάφεια ή αοριστία ως προς την προσφερόμενη τιμή (ΕΑΣτΕ 818/2008, 611/2007, 307/2006, 78/2006, ΣτΕ 1054/1998, 1072/1993 ΔΕφΑθ 810/2012).*

38. Επειδή σύμφωνα με το γράμμα του ν. 4412/2016 προβλέπεται μεν ότι σε περίπτωση εφαρμογής του άρθ. 95 παρ. 1 περ. α) οι οικονομικές προσφορές *συντάσσονται, αριθμητικώς και ολογράφως*, αλλ' όμως τούτο δεν ορίζεται επί ποινή αποκλεισμού των προσφορών που τυχόν συντάχθηκαν μόνον αριθμητικώς ή μόνον ολογράφως ή εν μέρει αριθμητικώς και εν μέρει ολογράφως. Και τούτο σε αντίθεση και σε αντιδιαστολή με την περίπτωση εφαρμογής του άρθ. 95 παρ. 1 περ. β) όπου εκεί ορίζεται ρητώς και σαφώς ότι *Όλες οι τιμές συμπληρώνονται ολογράφως επί ποινή απαραδέκτου*. Σε κάθε δε περίπτωση η αναθέτουσα αρχή μπορεί σύμφωνα με το άρθ. 106 του ν. 4412/2016 3. *Αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμα της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη*. Ήτοι εν προκειμένω, νόμιμα μπορεί να χωρήσει επανεκτίμηση από την Επιτροπή του Διαγωνισμού των προσφορών των διαγωνιζομένων επί τη βάση i) των όρων της Πρόσκλησης που παραπέμπουν ως προς την σύνταξη των οικονομικών προσφορών στο άρθ. 95 παρ. 1 περ. α) του ν. 4412/2017 (βλ. και σκέψη 39), ii) των διατάξεων του νόμου και δη του άρθ. 95 παρ. 1 παρ. α) του ν. 4412/2016 που δεν προβλέπει αποκλεισμό της οικονομικής προσφοράς που συντάχθηκε μόνο αριθμητικώς ή μόνο ολογράφως ή εν μέρει αριθμητικώς και εν μέρει ολογράφως (βλ. και σκέψη 39), και iii) της παγίας νομολογίας

σύμφωνα με την οποία δεν αποκλείεται οικονομική προσφορά που συντάχθηκε μόνο αριθμητικώς ή μόνο ολογράφως ή εν μέρει αριθμητικώς και εν μέρει ολογράφως, εφόσον είναι σαφής και εφόσον δεν προβλέπεται ρητώς και σαφώς στην Πρόσκληση αποκλεισμός της προσφοράς για τον λόγο αυτό (σκέψη 37), ως εν προκειμένω δεν προβλέπεται.

39. Επειδή στην Πρόσκληση σαφώς ορίστηκε (όρος 7) ότι οι οικονομικές προσφορές θα υποβληθούν με *συμπληρωμένο το υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς*, το οποίο Υπόδειγμα ή *ΕΝΤΥΠΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ* το οποίο συναρτάται στην Πρόσκληση και αποτελεί *έγγραφο της σύμβασης και τεύχος της Πρόσκλησης* (όρος 1.5) που διέπει τον διαγωνισμό, ρητώς και σαφώς παραπέμπει στο *Άρθρο 95, παρ. 2 α)* του ν. 4412/2016, ενσωματώνοντας έτσι αυτούσιο το άρθ. 95 παρ. 2 παρ. α) ως προς τον τρόπο σύνταξης της οικονομικής προσφοράς. Σύμφωνα δε με το άρθ. 95 παρ. 2 περ. α) του ν. 4412/2016 (σκέψη 31) *Οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται, αριθμητικώς και ολογράφως, υποχρεωτικά επί του εντύπου που χορηγεί η αναθέτουσα αρχή*. Συνεπώς, σύμφωνα με τα σημεία της στίξης του γράμματος του νόμου και την σαφή και ρητή λεκτική διατύπωση ορίζεται ότι: i) οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται υποχρεωτικά επί του εντύπου που χορηγεί η αναθέτουσα αρχή, ήτοι η μεν αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να χορηγήσει έντυπο οικονομικής προσφοράς στους προσφέροντες προς συμπλήρωση -ως ορθά έπραξε και εν προκειμένω η αναθέτουσα αρχή, και ii) οι προσφέροντες υποχρεούνται να υποβάλουν την οικονομική τους προσφορά συντάσσοντας το έντυπο που τους χορήγησε υποχρεωτικά η αναθέτουσα αρχή – ως ορθά έπραξαν εν προκειμένω όλοι οι διαγωνιζόμενοι, και iii) σύμφωνα με το εφαρμοστέο άρθ. 95 παρ. 2 περ. α, *Οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται, αριθμητικώς και ολογράφως*, όμως τούτο δεν προβλέπεται ούτε ως υποχρεωτικός όρος -ως αντίθετα ο όρος περί χορήγησης εντύπου και συμπλήρωσης του εντύπου της οικονομικής προσφοράς-, ούτε προβλέπεται ποινή αποκλεισμού από την διαδικασία σε περίπτωση που οι οικονομικές προσφορές δεν συντάσσονται εν ταυτώ και αριθμητικώς και ολογράφως. Τούτο -ήτοι ο αποκλεισμός της προσφοράς-

αντιθέτως προβλέπεται στην επόμενη περίπτωση 95 παρ 2 περ. β η οποία όμως δεν είναι εφαρμοστέα εν προκειμένω, αφού η Πρόσκληση παραπέμπει και ενσωματώνει ρητώς και σαφώς το άρθ. 95 παρ. 3 περ. α όπου δεν προβλέπεται αποκλεισμός της προσφοράς. Συναφώς και κατά παγία νομολογία, εφόσον δεν προβλέπεται στην Πρόσκληση, ως εν προκειμένω δεν προβλέπεται ούτε στην Πρόσκληση ούτε στο άρθ. 95 παρ. 2 περ. α) του ν. 4412/2016 στο οποίο η Πρόσκληση ρητώς παραπέμπει, ότι απαιτείται ρητώς και σαφώς επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς τόσο η αριθμητική όσο και η ολόγραφη διατύπωση της οικονομικής προσφοράς, τότε δεν δύναται να αποκλεισθεί οικονομική προσφορά για τον λόγο ότι έχει συνταχθεί μόνο αριθμητικά ή μόνον ολογράφως ή εν μέρει αριθμητικά και εν μέρει ολογράφως, εφόσον ασφαλώς είναι σαφής και δεν χωρεί αμφιβολία επί του ύψους των προσφερομένων κονδυλίων οικονομικών μεγεθών (εκπτώσεων, ποσοστιαίων μονάδων κλπ) αυτής (σκέψη 37 με ad hoc νομολογία), όπερ δεν τίθεται καν εν προκειμένω με την προσβαλλόμενη απόφαση. Συνεπώς στην κρινόμενη περίπτωση ουδεμία ασάφεια των όρων της Πρόσκλησης συντρέχει και ουδεμία παρατυπία της διαδικασίας συνέτρεξε που να συναρτάται με ασάφεια των όρων της Πρόσκλησης, ως εσφαλμένα εκλαμβάνει η προσβαλλόμενη κατά την πλημμελή αιτιολογία της ματαίωσης της διαδικασίας. Ειδικότερα δε ουδεμία παρατυπία της διαδικασίας συνέτρεξε, ούτε η αναθέτουσα αρχή αναφέρει οποιαδήποτε παρατυπία ει μη μόνον το γεγονός ότι -κατά την όψιμη και εσφαλμένη κρίση της- το έντυπο της οικονομικής προσφοράς που χορηγήθηκε με την Πρόσκληση έπρεπε να περιλαμβάνει χώρο, ένδειξη και όρο περί αριθμητικής και ολόγραφης διατύπωσης των οικονομικών μεγεθών της προσφοράς, διότι κατά την εσφαλμένη αιτιολογία της ο νόμος την υποχρεώνει προς τούτο και δη επί ποινή αποκλεισμού των προσφορών, quod non. Ωστόσο ακόμη και υπό την εκδοχή της αναθέτουσας αρχής ότι εν τέλει συνέτρεξε ασάφεια της Πρόσκλησης και δη του εντύπου οικονομικής προσφοράς διότι δεν παρατέθηκε χώρος και ένδειξη περί ολόγραφης και αριθμητικής διατύπωσης της προσφοράς, όμως, ως βάσιμα αναφέρει η προσφεύγουσα, ακόμη και

στην περίπτωση αυτή, η φερόμενη αυτή ασάφεια δεν συνιστά νόμιμο λόγο ματαίωσης της διαδικασίας, αλλά αντίθετα συνιστά νόμιμο λόγο αποδοχής απάντων των προσφορών είτε αριθμητικά είτε ολογράφως είτε εν μέρει αριθμητικά και εν μέρει ολογράφως συντεταγμένων, ως άλλως τε και η παγία νομολογία έχει κρίνει επί του θέματος. Σε κάθε περίπτωση, τυχόν ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική προσφορά τους (ΕΑ ΣτΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται σε βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970, Αρμ. 1970, σελ. 1111, Εφ.Θεσ. 501/87, ΕΔημ.Εργ. 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, έκδοση θ' , Σάκκουλας, σελ. 776). Εξ άλλου ούτε εν προκειμένω -και ορθώς- δεν ελήφθη απόφαση από τη αναθέτουσα αρχή περί αποκλεισμού οποιασδήποτε προσφοράς για τον λόγο ότι συνετάγησαν μόνον αριθμητικά ή μόνον ολογράφως ή εν μέρει αριθμητικά και εν μέρει ολογράφως. Ωστόσο όμως η προσβαλλόμενη απόφαση ματαίωσης του διαγωνισμού στερείται νόμιμου ερείσματος καθόσον δεν έχει συντρέξει η περ. α) της παρ. 2 του άρθ. 106 του ν. 4412/2016 (σκέψη 32) ότι δηλ. ο διαγωνισμός μπορεί να ματαιωθεί *α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης*. Και τούτο διότι η τυχόν ασάφεια όρου της διακήρυξης δεν συνιστά περίπτωση *παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης* και συγχρόνως ουδέν περιστατικό που να συνιστά *παράτυπη διεξαγωγή της διαδικασίας ανάθεσης* επικαλείται, ιστορεί ούτε αναφέρει η αναθέτουσα αρχή και δη τέτοιας σημαντικότητας ώστε να αιτιολογεί την ματαίωση της διαδικασίας (σκέψεις 35, 36), ως βάσιμα αναφέρει η προσφυγή, ει μη μόνον την φερόμενη ασάφεια της Πρόσκλησης. Επί πλέον ούτε συντρέχει εν προκειμένω ασάφεια της Πρόσκλησης ως εσφαλμένα υπολαμβάνει η αναθέτουσα αρχή, η οποία πλημμελώς στήριξε την προσβαλλόμενη απόφαση

επί της εσφαλμένης εκδοχής της ότι ενώ οφείλετο όμως σε κανένα σημείο της διακήρυξης δεν αναφέρεται η υποχρέωση αναγραφής ολογράφως των τιμών/ποσοστών της Οικονομικής Προσφοράς και επίσης δεν ορίζεται ρητά περίπτωση αποκλεισμού για τέτοιο λόγο. Συνεπώς πρέπει να γίνει δεκτός ο ισχυρισμός της προσφυγής ότι ακόμα κι αν ήθελε κριθεί ότι αυτά που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή συνιστούν ελλείψεις, τότε αυτές σε κάθε περίπτωση δεν μπορούν να οδηγήσουν στη ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας, καθώς η ματαίωση συνιστά επαχθέστατο μέτρο, και εν προκειμένω θα μπορούσε η αναθέτουσα αρχή να επιλύσει το πρόβλημα κρίνοντας ότι θα γίνουν δεκτές και οι προσφορές που δεν φέρουν τις τιμές ολογράφως. Περαιτέρω, όπως βάσιμα αναφέρεται στην προσφυγή, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν επικαλείται καμία άλλη περίπτωση νόμιμης ματαίωσης του διαγωνισμού από τις περιοριστικώς αναφερόμενες στον νόμο (σκέψη 32), στερούμενη νόμιμης αιτιολογίας διότι ως ανωτέρω εκτενώς αναφέρεται δεν συντρέχει ούτε η επικαλούμενη περίπτωση του άρθ. 106 παρ. 2 παρ. α) του ν. 4412/2016, ήτοι δεν συνέτρεξε παράτυπη διεξαγωγή της διαδικασίας ανάθεσης. Επί πλέον δε, σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με το άρθ. 106 παρ. 3 του ν. 4412/2016 *Αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμα της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφοιλόχρησε το σφάλμα ή η παράλειψη*, ήτοι να συνεχίσει και να μην ματαιώσει την διαδικασία, επανερχόμενη επί της εκτίμησης των οικονομικών προσφορών σύμφωνα με τους όρους του νόμου και της Πρόσκλησης οι οποίοι πάντως δεν προβλέπουν την επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς σύνταξη αυτής ολογράφως και εν ταυτώ αριθμητικώς. Περαιτέρω είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι, αντιφατικοί και πάντως αλυσιτελείς όλοι οι ισχυρισμοί της προσφυγής ότι η αναθέτουσα αρχή όφειλε να αποκλείσει όσες οικονομικές προσφορές δεν συνετάγησαν ολογράφως, για τους παραπάνω αναφερόμενους λόγους, αλλά και επειδή οι ισχυρισμοί δεν συσχετίζονται ούτε μπορούν να βασίσουν το εξεταζόμενο αίτημα ακύρωσης της ματαίωσης του διαγωνισμού, αλλά συνεχονται με -

αβάσιμη εξ άλλου- εκδοχή της προσφεύγουσας περί της μελλοντικής εικαζόμενης εξέλιξης της διαδικασίας μετά την ακύρωση της ματαίωσης του διαγωνισμού. Για τους λόγους αυτούς πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση ματαίωσης του διαγωνισμού για πλημμελή αιτιολογία δεδομένου ότι δεν προέκυψε ότι συνέτρεξε περίπτωση νόμιμης ματαίωσης του διαγωνισμού από τις περιοριστικά αναφερόμενες στον νόμο, ενώ περαιτέρω δεν συντρέχει ούτε ασάφεια της Πρόσκλησης περί την σύνταξη των οικονομικών προσφορών οι οποίες σύμφωνα με τον ρητό και σαφή όρο της Πρόσκλησης και του νόμου παραδεκτά μπορούν να συντάσσονται είτε εξ ολοκλήρου αριθμητικά είτε εξ ολοκλήρου ολογράφως είτε εν μέρει αριθμητικά είτε εν μέρει ολογράφως, αρκεί να είναι σαφείς -όπερ δεν αμφισβητείται- μη συντρέχουσας περίπτωσης παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας επειδή η Πρόσκληση δεν προέβλεψε την υποχρεωτική επί ποινή αποκλεισμού των προσφορών διατύπωση αυτών ολογράφως και αριθμητικώς.

40. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

41. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση ματαίωσης του διαγωνισμού.

42. Επειδή ύστερα από τη παραπάνω σκέψη 41, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει επιστραφεί (άρθ. 363 του ν. 4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την Προδικαστική Προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση ως απαράδεκτη.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη απόφαση.

Ορίζει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του κατατεθέντος παραβόλου.

Αριθμός Απόφασης : 699/2021

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 26 Μαρτίου 2021 και εκδόθηκε την 15 Απριλίου 2021 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

**Η Πρόεδρος
ΕΙΡΗΝΗ ΑΨΟΚΑΡΔΟΥ**

**Ο Γραμματέας
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΜΙΡΤΖΗΟΓΛΟΥ**